

art3

www.aku.sk

Ako zo skanzenu urobiť
to pravé orechové

8

Štvrtá misia Adama Marca
v krajine kanárikov

10

Ateliér prof. Hološku
v Galérii Pálffy

18

Rektor Michal Murin s povzbudivým prianím od prezidentky Čaputovej

Prezidentka Zuzana Čaputová v utorok 18. februára 2020 vymenovala do funkcie rektorov vysokých škôl Dr. H. c. prof. Ing. Rudolfa Kropila, PhD. z Technickej univerzity vo Zvolene a prof. MgA. Michala Murina, ArtD. z Akadémie umení v Banskej Bystrici. Obom zablahoželala k vymenovaniu do funkcie a podotkla, že v oboch prípadoch ide o skúsených akademických funkcionárov.

O Technickej univerzite vo Zvolene prezidentka povedala, že je „nesporne akceptovanou výskumnou vysokou školou nielen v národnom, ale aj medzinárodnom kontexte. Bolo by skvelé, keby ste si toto postavenie v blízkej budúcnosti nielen udržali, ale dokázali ho aj posilniť. Som presvedčená, že univerzita má na to všetky predpoklady. Dobrou správou je i to, že ste sa nedávno spojili s ďalšími štyrmi výskumnými univerzitami na Slovensku a v spolupráci so Zväzom automobilového priemyslu rozvíjate výskumné aktivity, ktoré majú prispieť k riešeniu problému recyklácie a zhodnocovania odpadov v automobilovom priemysle.“

Spoluprácu a spájanie síl, aj vo vedecko-výskumnej oblasti považuje prezidentka za jedinú nádejnú a produktívnu cestu, vďaka ktorej môžeme rýchlejšie napredovať.

Prezidentka ocenila napĺňanie základného cieľa školy

Akadémia umení v Banskej Bystrici má podľa prezidentky už viac ako dvadsaťročnú históriu a je rovnako plne etablovaná v národnom i medzinárodnom kontexte. „Základný cieľ, pre ktorý bola Akadémia ustanovená, sa darí plniť. Univerzita prispieva k rozvoju vzdelanosti v umeleckých študijných odboroch v oblasti dramatického, múzického, výtvarného i filmového umenia, a tiež aj v oblasti multimédií.“

Prezidentka podotkla, že umelecká tvorba je rovnakým prejavom kreativity, akou je tvorivosť vo vedecko-výskumnej oblasti. „Časy, kedy medzi jednotlivými druhmi tvorivej činnosti boli neprekonateľné bariéry, sú už za nami a špičkový tvorivý výkon v sebe obsahuje mnohé znaky umenia.“

Prezidentka obom rektorom zaželala, aby sa poslanie, ktoré si definovali v štatúte, darilo v plnej miere napĺňať. Aby pod ich vedením Technická univerzita vo Zvolene a Akadémia umení v Banskej Bystrici zaznamenali výrazný pokrok. „Stalo by sa tak na prospech nielen vašich študentov a učiteľov, ale aj Slovenskej republiky.“

Text a foto: (prezident.sk)

Noví prorektori AU

Akademický senát Akadémie umení prednedávnom odvolal z funkcií prorektorov PaedDr. Petra Vítka, doc. Mgr. art. Dušana Jarjabka, doc. Mgr. art. Matúša Olhu, PhD. a doc. MgA. Janu Škvarkovú, ArtD., ktorí ich vykonávali štyri roky.

Do týchto funkcií boli menovaní

PaedDr. Peter Vítko

- prorektor pre vzdelávaciu činnosť a kvalitu Akadémie umení v Banskej Bystrici, zástupca štatutárneho orgánu Akadémie umení v Banskej Bystrici

doc. Mgr. art. et Mgr. Peter Špilák, PhD., ArtD.

- prorektor pre umenie, tvorivú

činnosť, habilitačné a inauguračné konanie Akadémie umení v Banskej Bystrici

Mgr. art. Barbora Špániková, ArtD.

- prorektorka pre intrainštitucionálnu spoluprácu, publicitu a vonkajšie vzťahy Akadémie umení v Banskej Bystrici

Mgr. art. Ing. Richard Kitt, ArtD.

- prorektor pre rozvoj, projektovú činnosť a informatizáciu Akadémie umení v Banskej Bystrici.

Zasadala aj správna rada AU, ktoré prerokovala aktuálne otázky. Okrem iného aj v súvislosti s renováciou Kaštieľa Radvanských.

Mimochodom, ešte v januári bolo ukončené verejné obstarávanie, takže po istých formálnych náležitostiach by sa konečne mala začať druhá fáza obnovy – na ktorú sú aj peniaze – a malo by sa ukončiť zastrešenie celého objektu a vyriešiť aj zastrešenie nádvoria. Na tvári miesta sa o stave rekonštrukčných prác presvedčili aj členovia senátu AU, z ktorých niektorí absolvovali takúto obhliadku premiérovu.

S hlinou i(nte)gráčik – Keramické štúdio

Keramické štúdio začalo svoju činnosť v októbri 2019 pri Čajovom ateliéri v zadnom trakte Starej tržnice v centre Bratislavy. OZ Cabeza Colectiva poskytuje týždenne tri kurzy keramiky pre deti a tri kurzy keramiky pre dospelých. Z projektu, ponúknutého grantovej schéme, žiada štúdio dovybaviť po technickej a materiálovej stránke pre činnosť štúdia raz mesačne pre integrované deti a dospelých v Bratislave, v letnom období smerom k outdoorovým aktivitám prírodného pálenia a intenzívneho „keramikárčenia“ na Strednom Slovensku formou osemdňového workshopu v prírode. Táto schéma mu umožňuje integrovať

nielen bratislavské publikum, ale aj menej solventné skupiny z prostredia sťažených sociálnych pomerov. Ide teda o podporu keramickej dielne, ktorú OZ prenajíma od októbra v súčinnosti s čajovníkmi v tržnici. S grantovou podporou chce zintegrovať deti z Mokrohájskej v Bratislave a sociálne slabšie skupiny na workshope drevovýpalu v Telgárte. Snaží sa dostať do prvej desiatky projektov, ktorým bude udelený grant. Problém, ktorý projekt rieši Problematika inklúzie znevýhodnených skupín, či už v oblasti zdravotného obmedzenia alebo v prostredí sociálne slabších jednotlivcov, je

v rámci našej spoločnosti stále len čiastočne riešená. Dôležité je neustále stimulovať a rozvíjať estetické cítenie prostredníctvom kreatívnych aktivít, podporovať potenciál každého jednotlivca v jeho jedinečnosti. Práca s hlinou ponúka práve najbezprostrednejšiu možnosť sebavyjadrenia, zároveň nadobúdanie remeselných zručností pre prípadné uplatnenie.

Organizácia:

Kolektívna hlava/Cabeza Colectiva/ Collective Head.

Región realizácie projektu:

Banskobystrický kraj, Bratislavský kraj.

(em, in)

Siahajú po nich ľudia z praxe

Je potešujúce, ak ľudia z praxe siahajú po našich študentoch a obsadzujú ich do svojich projektov. Napríklad riaditeľ činohry a režisér Štátneho divadla v Košiciach Milan Antol pripravuje nové nastudovanie známeho muzikálu Na skle maľované. Spolupracuje pri tom s Igorom Timkom a viacerými poslucháčmi FMU AU. Zvolenské Divadlo J. G. Tajovského zasa uviedlo

premiéru imerzného divadla – ide o divadlo na pomedzí inscenácie, hry a výtvarnej inštalácie založené na interakcii hercov a divákov – v ktorom účinkoval kompletný druhý ročník herectva FDU AU. Dobré meno našich študentov by sa malo prejaviť aj na blížiacich sa festivaloch, ako je Zlom vaz či Akademický Prešov.

Rektorky a rektori u prezidentky SR

Prezidentka SR Zuzana Čaputová prijala v januára t. r. v Prezidentskom paláci v Bratislave členov Slovenskej rektorskej konferencie (SRK) a členov predsedníctva Slovenskej akadémie vied. Orgán reprezentácie vysokých škôl na slávnostnom prijatí zastupovalo široké spektrum rektoriek a rektorov slovenských vysokých škôl a univerzít, ktorí ocenili pozvanie do Prezidentského paláca.

Prijatie rektorov vysokých škôl v Prezidentskom paláci v Bratislave

V úvode svojho príhovoru prezident SRK prof. Rudolf Kropil uviedol, že pozvanie prezidentky SR vníma ako vyjadrenie jej úprímného záujmu o vzdelávanie mladej generácie, ale aj o vedu, výskum, inovácie a umenie. „Verím, že budete podporovať naše priority v prospech vysokých škôl, v prospech vzdelanosti a pokroku na Slovensku“, poznamenal. Ďalej prof. Rudolf Kropil zdôraznil, že rozvoj infraštruktúry vysokých škôl by pozitívne ovplyvnilo zásadnejšie využívanie štrukturálnych fondov. Vo svojom príhovore pripomenul: „Vysoké školy nevyhnutne potrebujú komplexný, moderne poňatý zákon o vysokých školách, ktorý podporí najmä flexibil-

né riadenie. Pre zabezpečenie kvality vysokoškolského vzdelávania, moderného výskumu, ako aj zabezpečenie stability a rozvoja našich inštitúcií potrebujeme množstvo invencií pri napĺňaní poslání našich univerzít vo všetkých oblastiach ich činnosti v duchu hodnôt demokracie, humanizmu a tolerancie“.

Prezidentka SR Zuzana Čaputová poďakovala za obrovské množstvo práce, ktorú vysoké školy a akadémia vied v uplynulom období vykonali pre spoločnosť, pre rozvoj vedeckého potenciálu a celkový rozvoj vzdelanosti a kultúrnosti obyvateľstva. Okrem poďakovania zažela všetkým učiteľom, vedcom, zamestnancom, dokto-

random a študentom veľa úspechov v novom roku. Zdôraznila, že žiadna moderná krajina sa nemôže rozvíjať bez rozvoja vedy a vzdelanosti. Je nevyhnutné, aby na Slovensku vznikali centrá vzdelávacej a vedeckej excelentnosti, a to v oveľa väčšej miere, ako doteraz.

Stretnutie predstaviteľov vysokých škôl a študentov

Prvé tohtoročné stretnutie predstaviteľov Slovenskej rektorskej konferencie (SRK), Rady vysokých škôl (RVŠ) a Študentskej rady vysokých škôl (ŠRVŠ) sa konalo takisto v januári 2020 v Bratislave.

Pozvanie prezidenta SRK Dr. h. c. prof. Ing. Rudolfa Kropila, PhD. prijali predseda Rady vysokých škôl doc. RNDr. Martin Putala, PhD., predseda Študentskej rady vysokých škôl Bc. Filip Šuran a podpredsedovia Bc. Anton Cvik a Matej Bílik. Rokovali o aktuálnom vývoji vo vysokoškolskom sektore, najmä o vysokoškolskej infraštruktúre a životnom štandarde študentov vrátane dofinancovania rekonštrukcie internátov. Účastníci stretnutia konštatovali, že medzi spoločné témy, ktorými sa dlhodobo zaoberajú, patrí financovanie vysokoškolského vzdelávania, výskumu,

vývoja a infraštruktúry. Skonštatovali, že ani rozpočet na rok 2020 neumožní vysokým školám výraznejší rozvoj a rozhodne nevytvára predpoklad pre potrebné zmeny vo vysokom školstve. Ďalej diskutovali o možnostiach ako spomaliť odchod študentov na dlhodobé mobility do zahraničia a ako podporiť ich záujem o návrat. Prezident SRK prof. Rudolf Kropil zúčastneným priblížil návrh pripravovaných programových priorít SRK na roky 2020 - 2024, ktorý vychádza z univerzálne akceptovaných princípov vysokoškolskej politiky. Predseda RVŠ doc. Martin Putala priblížil návr-

hy RVŠ na zapracovanie do priorít ministerstva školstva na obdobie 2020 - 2024. Predseda ŠRVŠ Bc. Filip Šuran predstavil návrhy na zvýšenie kvality vysokoškolského prostredia. Dohodli sa, že pripravia priority spoločné pre všetky reprezentácie vysokých škôl na obdobie rokov 2020 - 2024 a ktoré predstavia verejnosti. Spoločné priority reprezentácií vysokých škôl SR na obdobie 2020 - 2024 priority reprezentácií vysokých škôl SR na obdobie 2020 - 2024 boli prijaté a zverejnené presne presne mesiac pred parlamentnými voľbami 29. januára 2020.

Text a foto: (srk.sk)

V znamení koncertov FMU AU

Priestory Robotníckeho domu, konzervatória i FMU AU v Banskej Bystrici sa vo februári a marci stali dejiskom viacerých koncertov doktorandov FMU AU.

V prvom koncerte sa predstavili Michaela Šebestová (mezzosoprán) a Miroslav Dvorský (tenor). Na programe boli diela autorov: A. Vivaldi, L. van Beethoven, G. Verdi, E. Suchoň, A. Ponchielli, U. Giordano, P. I. Čajkovskij, P. Mascagni, A. Stradella, J. Haydn, G. Puccini, M. Schneider Trnavský, klavírna spolupráca: R. Pechanec, X. Maskalíková, školiteľka: prof. Mária Tomanová, ArtD., prof. Eva Blahová. V ďalšom koncerte účinkovali Štefan Kocán (bas) a Otokar Klein (tenor). Na programe: A. Stradella, W. A. Mozart, J. Cikker, G. Giordani, A. Dvořák, A. P. Borodin, M. P. Musorgskij, G. Rossini, B. Smetana, E. de Curtis., F. Cilea, klavírna spolupráca: Xénia Maskalíková, školiteľka: prof. Eva Blahová. Ďalšie koncerty sa udiali, resp. sa mali udiť v marci. Išlo o diplomový koncert v podaní Evy Bančí - spev a Gabriely Pappovej - spev v koncertnej sále Konzervatória J. L. Bellu. Na programe: J. S. Bach, J. Haydn, Ch. W. Gluck, S. V. Rachmaninov, G. F. Händel, W. A. Mozart, F. P. Tosti, J. Křička, P. Mascagni, K. Slavický, J. Massenet. Pedagogické vedenie prof. Mária Tomanová, ArtD., klavírna spolupráca Mgr. art. Bohdan Koval.

Ďalej išlo o koncert doktorandov FMU AU v Robotníckom dome, a to Lubice Vargicovej - soprán a Gustáva Beláčka - tenor. Na programe: J. S. Bach, A. Vivaldi, A. Dvořák, A. Thomas, Ch. W. Gluck, W. A. Mozart, T. Frešo, F. Schubert, M. Schneider Trnavský, V. Bellini, G. Donizetti, C. Saint-Saëns, J. Offenbach. Klavírna spolupráca: Róbert Pechanec, Xénia Maskalíková, školiteľka: prof. Vlasta Hudecová, prof. Eva Blahová.

Doktorandský koncert Jozefa Vohára (gitara) mal určené ako dejisko priestory fakulty múzických umení Akadémie umení. Na programe: Félix Mendelsshon Bartholdy, Francisco Tárrega, Isaac Albéniz, Miguel Llobet, Joaquin Malats, Emilio Pujol, Enrique Granados. Školiteľ doc. Mgr. art. Ján Labant, ArtD.

Aj ďalší koncert doktorandov FMU AU sa mal odohrať v Robotníckom dome s interpretmi Adrianou Kučerovou - soprán a Filipom Tůmom - barytón, za klavírnej spolupráce Róberta Pechanca, školiteľka: prof. Vlasta Hudecová. Na programe:

A. Dvořák, P. I. Čajkovskij, L. Bernstein, F. Kafenda, G. F. Händel, W. A. Mozart, G. Donizetti, F. Lehár a E. Kálmán. V marci bol naplánovaný aj komorný koncert študentov kompozície v koncertnej sále fakulty múzických umení. Interpreti skladieb boli z katedry klávesových nástrojov, kompozície

a dirigovania zboru, orchestrálnych nástrojov vokálnej interpretácie plus ansámbl Kompost: Marián Púčík, Jana Glovaťáková, Zoya Petrova, Lara Abou Hamdan, Norbert Nehez, Kamil Adamčík, Ivan Koltsov, Tomáš Nezkusil, Jakub Laco, Martina Mojžišová, Joanna Aleksandra Wicik.

(in), foto Vlado Bahýl

Didi v Slovenskej filharmónii

Slovenská filharmónia v Bratislave ponúkla vo februári koncerta pod titulom Beethoven – Didi – Martinů. Ako z neho vyplýva, program koncertu pozostával z hudobných diel Ludwiga van Beethovena, Vojtecha Didiho a Bohuslava Martinů.

Program koncertu: **Ludwig van Beethoven** – Sláčikové kvarteto č. 16 F dur, op. 135, **Vojtech Didi** – Tvoje oči sa pozerajú na hviezdy pre violončelo a sláčikový orchester (premiéra) a **Bohuslav Martinů** – Sexteto pre sláčikový orchester, H. 224.

V sérii posledných sláčikových kvartetet posúva Ludwig van Beethoven hranice možností ľudskej percepcie do nedozerných výšok. Celkom sa vymaňil z doby a jej kritérií a pohyboval sa v oblastiach, kde dejiny prestávajú byť v platnosti. Slovenský autor Vojtech Didi je flexibilným typom skladateľa, ktorý dokáže pohotovo reagovať na podnety od hudobníkov. Jeho hudba je silne motivovaná ľudovým prvkom; ten je však implantovaný do svojráznych poetických a štrukturál-

nych kontextov. Bohuslav Martinů takisto rešpektoval potreby hudobnej produkcie a dotoval ju brilantnými titulmi. Skvelá kompozičná technika je v každom z nich spätá so špecifickým emočným vyzarovaním.

V roli interpretov sa predstavili Slovenský komorný orchester, Ewald Danel – umelecký vedúci a Jozef Podhoranský – violončelo. Podhoranský je popredným slovenským violončelistom. Absolvent Konzervatória P. I. Čajkovského v Moskve je držiteľom Ceny Frica Kafendu (1988). Od roku 1978 pôsobí ako pedagóg Vysoké školy múzických umení v Bratislave a od roku 2002 aj ako pedagóg Janáčkovej akadémie múzických umení v Brne.

(in)

Skvelá vizitka našich filmárov

V uplynulom období sme zaznamenali hneď niekoľko pozoruhodných prezentácií študentov FDU AU na medzinárodnom fóre.

Magisterský film Tanec náš každodenný/Our Daily Dance študenta katedry dokumentárnej tvorby FDU AU Matúša Drugu sa predstavil v kategórii Best documentary na medzinárodnom filmovom festivale Inshort film festival 2020. Festival sa uskutočnil 26. 12. – 28. 12. 2019 v Lagose (Nigéria). Magisterský film woMAN študentky katedry dokumentárnej tvorby Patrície Gyenesovej sa zasa prebojoval z 1396 prihlásených filmov z 90 rôznych krajín na medzinárodny filmový festival Fecea – Festival Internacional de Cinema Escolar de Alvorada v Brazílii. Festival sa uskutočnil 21. – 30. novembra 2019 v Rio Grande do Sul (Brazília),

Ďalší študent katedry dokumentárnej tvorby Matúš Men získal cenu na 23. ročníku Áčko – Festival študentských filmov v súťažnej kategórii Najlepší strih – VŠMU Editing s ročníkovým filmom „Cez okno“. Festival sa uskutočnil 23. – 26. 10. 2019 v Bratislave. Bakalársky film This is where I am Slovak/Tu som Slovákom študenta tejto katedry Matúša Chovanca sa predstavil na medzinárodnom filmovom festivale The 18th International Student Film and Video Festival of Beijing Film Academy. Film sa prebojoval do finále z 2045 prihlásených filmov zo 69 krajín z celého sveta. Festival sa uskutočnil 20. – 27. 10. 2019 v Pekingu (Čína). Bakalársky film (IN)visible Worlds/(NE)viditeľné svety študentky katedry dokumentárnej tvorby Zuzany Hudáčekovej sa prebojoval v kategórii Short Documentaries na

medzinárodny filmový festival Select Respect Film Festival 2019. Festival sa uskutočnil 21.11. – 23. 11. 2019 v meste Thessaloniki (Grécko). Magisterský film Janove zrno/Jan's grain študentov katedry dokumentárnej tvorby Michala Stašáka a Jakuba Gajdoša sa prebojoval do semifinále v kategórii Best Short Doc na medzinárodny filmový festival Prisma Rome Independent film festival 2019 v Taliansku. Nuž a napokon magisterský film Do sveta/Into the World študentky katedry dokumentárnej tvorby FDU AU Alžbety Hrušovskej sa prebojoval v hlavnej súťažnej kategórii na medzinárodny filmový festival 9th Brazil's International Disability Film Festival – Assim Vivemos 2019. Festival sa uskutočnil 16. 9. – 15. 12. 2019 v Rio de Janeiro, São Paulo a v hlavnom meste Brazílii (Brazília).

Umenie darovať

Dňa 26. februára 2020 sa Akadémia umení stala súčasťou veľkej rodiny – darcov krvi. Pripojili sme sa k jubilejnej valentínskej kampani VALENTÍNSKA KVAPKA KRVI® 2020.

VALENTÍNSKU KVAPKU KRVI® organizuje Slovenský Červený kríž v spolupráci s odberovými miestami na celom Slovensku.

Ako sa myšlienka premenila na DAR

Vysoká škola Akadémia umení nesie svoje čaro na pôdoryse tvorby, ktorá vytvára emócie.

Silné pozitívne emočné zážitky z nás robia lepších, uvedomenejších, empatickejších. Poslanie, vedomé zistenie, potreba, pomoc, empatia to všetko má vplyv na naše konanie, rozhodnutia, vzťahy, činy. Niekedy stačí jeden malý impulz, obraz, situácia k tomu sa pridá

snaha, chcenie, ochota, jeden telefonát a je to.

Už dlhšie sme sa na Fakulte dramatických umení pohrávali s myšlienkou vniesť na akademickú pôdu dobročinnú aktivitu, ktorá by priniesla nové emócie, ktoré umelec potrebuje k tvorbe a ktorými by sme zároveň pomohli. A tak sme sa nakontaktovali na pani riaditeľku územného spolu červeného kríža pani RNDr. Zuzanu Stanovú. Už počas telefonického rozhovoru som pochopila, že pre pani riaditeľku je táto práca tým najkrajším poslaním. Netrvalo dlho a sedeli sme „u nás“ na Fakulte dramatických umení, aby sme dohodli detaily. Pre mobilný odber sú dôležité podmienky, ku ktorým patrí napr. vhodný priestor. Túto podmienku sme splnili, čo nás potešilo. No a potom prišla ďalšia informácia, minimálny počet darcov pre mobilný odber je 20 darcov. Musím priznať, že som sa

trochu obávala tohto počtu, predsa len myšlienka krásna, no nie každý je vhodný darca. A tu patrí poďakovanie našim študijným referentkám na všetkých troch fakultách. Vďaka nim, sa informácia dostala k mnohým študentom, zamestnancom. Výsledkom spoločnej snahy, ochoty a v mnohých prípadoch aj prekonania strachu bol úspešný odber darcov krvi na pôde Akadémie umení. Plná chodba darcov, silný zážitok pre prvodarcov, spoločné rozhovory, úsmevné povzbudenia od pani riaditeľky červeného kríža a zamestnancov Národnej transfúznej stanice. PODARILO SA. Pevne verím, že sa nám podarí ešte mnoho aktivít, ktoré nás spoja vo vzácnych, hodnotných a mimoriadne potrebných momentoch. ĎAKUJEME všetkým a v mene všetkých.

Barbora Špániková

(prorektorka pre intrainštitucionálnu spoluprácu, publicitu a vonkajšie vzťahy)

Bc. Daniel Mališ o premiére Urbánkovej Pani richtárky, z jeho strany takpovediac trucpodniku

Ako zo skanzenu urobiť to pravé orechové

Zvolenčan Bc. Daniel Mališ (25), ktorý sa narodil v Žiari nad Hronom a vyrastal v blízkej Trnavej Hore, je druhoročníkom magisterského štúdia réžie na FDU AU. Začiatkom marca mal uviesť vo fakultnom divadle svoju magisterskú inscenáciu Pani richtárka od Ferka Urbánka. Ide o dielo, na ktorom niesli svoj podiel Zdeněk Dočekal (hudba a dramaturgia), Marek Červienka (svetelný dizajn), Ľubica Bábková (kostýmy), Nikola Gánovská a kol. (choreografie).

Keď sa človek ocitne na konci istej etapy, prichádza čas na hodnotenie. Vo vašom prípade ide o záver štúdia na AU. Aké teda bolo?

- Rýchle. A intenzívne. Spočiatku odbor dramaturgia a réžia, teraz sa už špecializujem výlučne na réžiu.

A zrazu je tu magisterská inscenácia. Pani richtárka nie je, pravdaže, vašou režisérskou prvotinou.

- Isteže nie, je v poradí štvrtou. Vychádza to tak na každý ročník jedna. Konkrétne išlo o jednoaktovku, potom absolventskú inscenáciu v bakalárskom ročníku, monodrámu Osamelosť futbalového brankára v minulom roku – keďže naši herci si musia vo štvrtom ročníku splniť povinnosť popasovať sa práve s monodrárou – a teraz teda štvrtá inscenácia. Popri tom som absolvoval pracovné stáže v Juhočeskom divadle, kde som čoby druhoročníak pôsobil ako dramaturg v opere Mikádo a v treťom ročníku to bola stáž u umeleckého šéfa Českého národného divadla Dana Špinara. Vo štvrtom ročníku ma zavialo do Kladna, takisto k umeleckému šéfovi. Všetko v rámci programu Erasmus+, ktorý ponúka buď pracovné stáže, alebo štúdiá, ktoré využíva väčšina študentov. Ja som sa však rozhodol ísť práve do praxe, príde mi to ako logickejší krok.

Posunulo vás to niekam ďalej?

- Určite. Podľa mňa je na škodu, že mnohí sa zameriavajú skôr na štúdiá namiesto praxe, ktorá dá každému viac, hoci len sleduje, čo sa na skúške deje. Tak sa totiž učí od profesionálov, ktorí to robia už iks rokov.

Vráťme sa k vašej magisterskej inscenácii. Aká to bola robota? Kdekoľo zarazí, že práve Urbánek. Prečo?

- Robota to bola veľmi zaujímavá, pretože som si ju sám vybral a stretla sa s veľkým nadšením u pedagogického vedenia, konkrétne u docenta Ol'hu. Povedal by som, že išlo z mojej strany o akýsi trucpodnik. Netvrdím, že ide o práve najlepšieho autora. Boli lepší a budú lepší autori, aj čo sa týka spôsobu písania, aj zápletky, aj tvorby konfliktu, ale nazdávam sa, že Urbánek má stále čo ponúknuť. Akurát sa naňho treba pozeráť inak, než sme zvyknutí. Sme zvyknutí, že to robia ochotníci v krojoch, je to samé ujať, upsasa, je to naozaj ľudovka, ktorá pripomína skanzen. No v momente, ako sa zbavíme tejto predstavy a začneme autora chápať realitickými očami, tak zrazu z neho vedia z neho, prepytujem, vyliezť životné pravdy, ktoré sú platné aj v súčasnosti. A predovšetkým to bolo zaujímavé kvôli tomu, že sme začali spolupracovať s českým skladateľom Zdeňkom Dočekalom. Pôvodne som ho oslovil čisto na napísanie hudby, ale nakoniec sa z toho vykl'ulo, že sa stal aj mojím dramaturgom a pravou rukou. Zaujímavé bolo už pozeráť sa na Čecha, ktorý v živote nepočul o Ferkovi Urbánkovi, a sledovať jeho pohľad, nezaťažený našimi predsudkami k tomuto autorovi. Podarilo sa mu text okresať niežeby až na kosť, ale zbaviť ho schematickosti, zbytočného folklóru, ktorý to tam retardoval a bol naozaj určený len pre priblíženie sa dedinskému ľudu v čase, keď to autor vytvoril. Vlastne kvôli tomu bol Urbánek tak obľúbený. Zároveň vytiahol ročný cyklus, na ktorý je Urbánek

mimoriadne naviazaný, upevnil ho, podporil to všetko hudbou, ktorá ne-folklorizuje, je umelá, je autorská, ale zároveň pracuje so zozbieranými piesňami od Jána Kollára z knihy Národné spievanky. Takže celé to dielo vyznieva nie ako muzikál, ani nie činohra so spevmi, ale jeho hudobné čísla sú priamo naviazané na rok, ktorý práve plynie. Čiže je tam napríklad hudobné číslo Topenie Moreny alebo svadobné obrady, je tam aj nosenie mája. Zároveň sa ani choreografie, o ktoré sa postarala Nika Gánovská - inak herečka v mojom ročníku - neodvolávajú na folklór, sú ním len mierne inšpirované. Takže sa folklóru akože bojíme ako čert kríža, pretože v momente, ako sa to začne hrať na ľudovú tému, tak text i celá inscenácia strácajú svoje čaro.

Keď spomíname hercov, pri obsadzovaní ste sa obrátili na kolegov z viacerých ročníkov. Zámerne?

- Áno, ide o mix. Druháci, tretiaci

i štvrtáci, ba aj jedna piatačka. Som až prekvapený, ako sa toho chopili. Mal som šťastie, že ma trochu poznajú a že by som ich neťahal do nejakej hlúposti. Pravdaže, pozerali sa na to spočiatku tak trochu cez prsty – vraj, Ferko Urbánek?! - ale podľa môjho názoru dokázali text a vôbec hru prijať za svoju. Možno aj kvôli tomu, že sme mimoriadne veľa času venovali čítačkám. Skoro mesiac. A toľko času dostal aj priestor. Bol to aj môj zámer takto to natiahnuť práve kvôli tomu, aby dokázali pochopiť text, aby ho dokázali vnímať trochu inak. Aj vďaka tejto mimoriadnej pozornosti pri čítačkách a hľadaniu rôznych podtextov a významov ich to začalo baviť. K tomu sa pridala hudba, ktorá ich naozaj oslovila, a tak sa v hre mohli vskutku predviesť v celej svojej kráse. Aj preto som premiéru očakával s miernym optimizmom.

Keď ste sa dotkli Dočekala, môžete uviesť, akým budgetom ste disponovali? Ak je teda pravidlom pri absolventských inscenáciách.

- Áno je. Nevieam, či chcete vedieť aj o akú sumu ide. Áno? Bolo to sto eur. Ale ja tomu celkom rozumiem, prečo to tak je. Dočkal i kostýmová výtvarníčka to robili teda prakticky zadarmo. No Zdeňka to bavilo, veď do teraz robil hudbu do divadiel a tu mal voľnú ruku a mohol to zobrať ako svoj vlastný projekt. Občas aj režíroval, ak sa to dá tak povedať, lebo to tiež úplne prijal za svoje. Inak však tých sto eur je tak akurát. Pretože sa za to dá niečo vymyslieť a zároveň sa škola nemusí obávať, že sa tie peniaze vyhodí von oknom. Mimochodom, keď hovoríme o Dočekalovi, treba mi spomenúť aj ďalšiu trojicu odborníkov, ktorí so mnou ochotne spolupracovali – speváčku spoluprácu si vzala pod palec Oľga Hromadová, hereckú spoluprácu

Richard Sanitra a pohybovú spoluprácu mala na starosti Anna Gromanová.

Štúdium sa vám končí, predpokladám, že už myslíte na zadné vrátka. Spolupracujete s niekto-rou zo stálych scén?

- Už desať rokov spolupracujem permanentne so zvolenskými ochotníkmi z Divadla Zelenka, s ktorými som vyrástol, takže pre nich píšem, vytváram repertoár a pôsobím aj dramaturgicky. Aj v Čechách boli v tomto smere nejaké pokusy, aj teraz niečo riešim, ale profesionálna scéna na obzore nie je. V tejto branži nie je jednoduché sa uplatniť. Na jednej strane je problém sa ukázať, na strane druhej, keď sa už tá možnosť ukázať sa vyskytne, tak sa neprídu pozrieť. No spolieham sa na to, že je to vždy o šikovnosti a priebornosti.

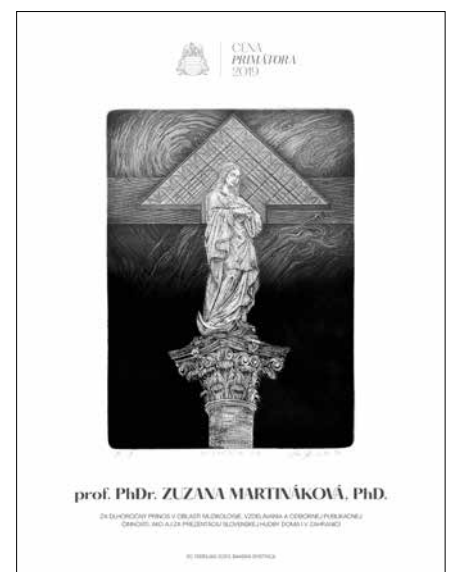
Cena primátora prof. Martinákovej

Február má v meste pod Urpínom vždy výnimočnú a slávnostnú atmosféru. Každoročne je spätý s oceňovaním osobností Banskej Bystrice, ktoré svojimi vlastnosťami, skúsenosťami a poctivou prácou vytrčajú z davu. Desať významných ľudí a kolektívov, ktorí sa pričínili o rast a dobré meno nášho mesta vo februári ocenil primátor Ján Nosko v Cikkerovej sieni historickej radnice.

Všetci ocenení si z rúk primátora prevzali výtvarný motív originálneho grafického listu pod názvom „História BB“, ktorý vytvorili grafici z Fakulty výtvarných umení Akadémie umení v Banskej Bystrici – Igor Benca a Patrik Ševčík. Zobrazuje sochu panny Márie v morového stĺpa a strechu radnice – dva symboly banskobystrického námestia, ktoré reprezentujú históriu a súčasnosť.

Okrem Ceny mesta sa udeľovala aj Cena primátora, ktorú si prevzali piati laureáti. Medzi nimi aj muzikologička Zuzana Martináková, a to za dlhoročný prínos v oblasti muzikológie, vzdelávania a odbornej publikačnej

činnosti, prezentáciu slovenskej hudby doma i v zahraničí. Prof. PhDr. Zuzana Martináková, PhD. pôsobila od roku 1997 na Fakulte múzických umení Akadémie umení v Banskej Bystrici, v období 2000 – 2001 prodekanka, 2001 – 2008 prorektorica a v súčasnosti na katedre kompozície a dirigovania zboru FMU. Jánovi Bočkayovi patrí táto cena za dlhoročný prínos v oblasti hotelových služieb a za rozvoj cestovného ruchu v Banskej Bystrici. Aj meno Juraja Dubovca bude už navždy zapísané v Pamätnej knihe mesta. Významné ocenenie si prevzal za celoživotné dielo v oblasti rozhlasovej tvorby a za výrazné poči-

ny v oblasti folklórnej hudby a folklorizmu. Za výrazný prínos vo vedeckej, spoločenskej, výchovno-vzdelávacej a publikačnej činnosti a za dlhoročnú prácu v oblasti histórie a kultúry si Cenu primátora odniesla aj Mária Gallová. Desiatku tohtoročných laureátov uzatvorila inštitúcia Štátna ochrana prírody SR za dlhoročné pôsobenie v oblasti ochrany prírody, krajiny a ich zložiek a pri príležitosti 100. výročia štátnej ochrany na Slovensku.

Štvrtá misia Adama Marca v krajine kanárikov

Brazíliu si spájame predovšetkým s futbalom a jej reprezentáciou s okrídlenou prezývkou „kanárici“ (Os Canarinhos). Vieme tiež, že Brazília je rovnako dobre známa aj v oblasti tanca a hudby. Nečudo, že pokiaľ náš hudobník dostane príležitosť konfrontovať svoj kumšt s brazílskym, siaha po tejto príležitosti všetkými desiatimi. Čo mierou vrchovatou platí aj v prípade interpreta klasickej gitarovej hudby a pedagóga FMU AU doc. Mgr. art. Adama Marca, ArtD.

Spoločné vystúpenie našich a brazílskych umelcov

Festival Janeiro de Grandes Espetáculos, po našom Január veľkých predstavení, predstavuje celomesačný januárový festival v štáte Pernambuco, presnejšie v jeho metropole Recife. Práve sem zamieril Adam Marec vôbec po prvýkrát v tomto mesiaci, ktorý je v Brazílii vrcholom leta. Jeho predchádzajúce tri cesty do krajiny kanárikov sa uskutočnili v inom ročnom období, v júli, teda v zime. Vždy sa tak stalo na pozvanie honorárneho konzula MUDr. Joãa Alixandre Neta. A takto si na našom interpretovi pri pozvánke na podujatie zgustol recifský festivalový web: Je sólistom, hrá v rôznych komorných orchestroch a koncertuje v niekoľkých európskych

krajinách. V prvej časti predstavenia Adam prináša ako špeciálneho hosťa Petra Tomka, hráča na perkusie a gitaru. Druhou časťou programu budú pernambuckí hudobníci Betto do Bandolim, gitarista Vinicius Sarmiento, gitarista Racine Cerqueira, bubeník Rafael Felipe a Walmir Chagas. V tretej časti zahrajú všetci spolu tvoriac akúsi slovensko-pernambuckú párty. Výstižné! Ale po poriadku. Festival zahŕňa všetky platformy umenia, čiže výstavy, divadlo, tanec, hudobné koncerty všetkých žánrov. „Dostali sme možnosť vystúpiť s mojím veľmi dobrým priateľom a spolužiakom z Fakulty múzických umení Akadémie umení v Banskej Bystrici Mgr. art.

Petrom Tomkom. Pre ilustráciu, my sme spoločne v roku 2007 absolvovali, pričom on získal Cenu dekana, ja zasa Cenu rektora. Tomko sa teraz venuje všetkým možným nástrojom – okrem gitary. V Brazílii používal nástroje ako spacedrum, woodpack, čo je nástroj vyrobený na Slovensku, tiež mal so sebou píšťalky a, pravdaže, ako vyučený gitarista hral aj na gitare. Gitary nám zapožičali miestni hudobníci, s ktorými sme na záver koncertu aj účinkovali,“ približuje pozadie tohto exotického vystúpenia Adam Marec. Hneď na druhý deň po prilete sa slovenskí umelci vybrali do rezidencie jedného z týchto hudobníkov, inak povolaním lekára-chirurga,

a s jeho gitarami absolvovali prvú skúšku. A keďže hostitelia zahrali niečo Slovákom, Slováci im to oplatili rovnakou mincou. To, ako vieme, vždy zaberie a pomôže vytvoriť priaznivú klímu aj medzi tými, čo sa nepoznajú. Nečudo, že rýchlo prišlo k dohode, ktoré skladby pri vystúpení predvedú spoločne. Nezostalo len pri slovách, hneď ich aj nacvičili. Tento režim trval vari týždeň, Adam Marec trochu s nadsádzkou hovorí o hudobných večierkoch či soirée, čo vyvrcholilo 26. januára koncertom v Teatro de Santa Isabel v Recife. Tento umelecký chrám dýcha 169-ročnou históriou, čo samo osebe vyvoláva v návštevníkovi príjemné zimomriavky, o to väčšie, ak v ňom sám na pódiu vystupuje. Nádherný stánok v koloniálnom štýle sa pri koncerte zaplnil len spolovice, čo vraj možno pripísať na vrub toho, že v rámci festivalu sa paralelne v daný večer konali ďalšie štyri rôzne predstavenia. Treba dodať, že išlo o koncert na výslovné pranie honorárneho konzula. Publikum sa s aktérmi lúčilo neutíchajúcim potleskom v stoj...

Na inú, než klasickú nôtu

„Riaditeľ festivalu, s ktorým som sa zoznámil vlni, si zasa vyžiadal niečo špeciálne, zvláštne, typicky slovenské,“ prezrádza Adam Marec. „Aj preto som sa rozhodol vziať so sebou Petra Tomka, ktorý zahral každú skladbu na inom nástroji včítane gitary. Predviedli sme jednak jeho skladby, jednak klasiku, napísanú v období Česko-Slovenska. Nehrali sme modernú hudbu, skôr to bolo niečo naše, niečo ich. Na záver sme účinkovali s miestnymi hudobníkmi.“ Po tomto veľkom koncerte absolvovali naši umelci viaceré neformálne vystúpenia po rozličných kaviarňach a rezidenciách, ktoré vytypoval a zaštitil honorárny konzul. MUDr. João Alixandre Neto sedem rokov študoval na Slovensku, na veľmi slušnej úrovni ovláda náš jazyk, a tak pri koncertoch nechýbala ani slovenská vlajka, čo umocňovalo celkový dojem. Starostlivosť konzula o hostí sa však prejavila nielen pri organizácii podujatí, ale aj v zabezpečení ubytovania a vnútroštátnom transfere, čo je pre našinca vždy prínosné. Tu treba pripomenúť, že vedenie Akadémie umení nezostalo bokom, čo Adam Marec oceňuje a ďakuje Fakulte múzických umení za podporu, za vyslanie takpovediac služobne. Na webových stránkach festivalu figuruje logo našej

Peter Tomko a Adam Marec

fakulty, a to má svoju cenu. Zaujímalo nás, či mu nezvýšil čas na návštevu futbalového zápasu, tamojšieho náboženstva. To však vraj nie je jeho šálka kávy. No keďže konzulova rezidencia stojí od mora na dohodenie kameňom, každé voľné dopoludnie využili na kúpanie. A keď vravíme doobedie, tak to platí doslova, lebo popoludní, keď sa zdvihne príliv, hrozí napadnutie žralokom. A o to nikto nestojí. Nedali si však ujsť koncert francúzskeho šanzónu s brazílskou piesňou, na ktorom zhodou okolností účinkovala speváčka s dvoma muzikantmi, s ktorými si zahrali aj Marec s Tomkom. Koncert ich nadchol tak ako ďalšie v kluboch, v ktorých sa aj sami predstavili. Dominovala gitara ako tamojší ľudový nástroj, spev a bicie. Ba nedali si ujsť ani divadelnú inscenáciu v portugalčine a tiež zopár výletov s konzulom na miesta, kam sa bežný človek len tak nedostane. Za dva týždne pobytu stihli toho naozaj maximum.

Dojmy budú dlho rezonovať

„Dojmy sú fantastické, umocnené tým, že sme vystupovali so vskutku špičkovými tamojšími hudobníkmi. Keď vyšli na pódium, obecenstvo doslova šalelo, bolo zjavné, že sú to pre nich celebrity, čo sa týka inštrumentálneho umenia. Mohli sme len

oceniť, že sme dostali príležitosť si s nimi zahrať. Išlo to ako po masle, stačila jedna-dve skúšky. Obrovská skúsenosť, hoci v mojom prípade nie po prvýkrát, avšak s vyložene ľudovo-populárnymi hudobníkmi premiérovu. Lebo vždy som tam bol hrať vážnu hudbu, a to aj s orchestrom, aj inými umelcami vážnej hudby, teda všetko z nôt a vyslovene akademickým spôsobom. Toto bolo všetko neformálne, hrala sa brazílska ľudová hudba alebo niečo naše, čo oni takisto museli naštudovať. Obsah tohto stretnutia vlastne vyjadruje už jeho názov Festa Eslovaco-Pernambucana. Môžem povedať len toľko, že ma to veľmi obohatilo a naštartovalo do ďalšej práce,“ dodáva Adam Marec. Pochvaľuje si spoluprácu s Petrom Tomkom, viaceré spoločné projekty, účinkovanie na festivaloch klasickej gitary aj u nás, kde je v popredí žáner nie úplne klasický. A tak nepochybne dôjde aj na uplatnenie skúseností, nadobudnutých v Brazílii, kam sa už čoskoro, v júli, zase vráti na festivaly vážnej hudby. Medzitým, v marci, sa predstavil na medzinárodnom gitarovom festivale v Prešove ako účinkujúci i ako lektor, kde nechýbala svetová špička, čo ho robí zrejme najprestížnejším na Slovensku.

(ben), foto: (am)

V znamení premiér i repríz

Čím žilo divadlo školy v uplynulých mesiacoch

Divadlo AU bolo v prvom štvrtroku neustále v permanencii. Nebude od veci, ak si zhrnieme to, čo sa na jeho doskách odohrávalo.

Januárový program

Koncom januára to bola premiéra inscenácie F(a)irma zvierat - Antiutopistický príbeh o dôležitosti klášt tie správne otázky, inšpirovaný dielom G. Orwela „Zvieracia farma“. Scenár a koncept: Petra Kovalčíková, Katarína Vozárová, Lubica Pradidová, réžia: Petra Kovalčíková, účinkuje: Lubica Pradidová. Potom prišla na rad premiéra magisterskej inscenácie katedry herectva Nevina. Hra súčasnej nemeckej dramatičky Dey Loher je tragickým príbehom dnešnej spoločnosti, dnešného sveta. Otázka viny a neviny, nádeje, zmyslu života, zodpovednosti za vlastné činy, je prezentovaná prostredníctvom mozaiky tragikomických príbehov viacerých postáv.

Preklad: Alexandra Andreasová, réžia: Katarína Burdová, dramaturgia: Soňa Mäsiarová, osoby a obsadenie - Eliso: Ladislav Brandobur, Fadoul: Peter Magurský, Absolút: Michaela Trávníčková, Pani Habersattová: Vanda Kováčsová, Franz: Pavol Poljovka, Róza: Anna Kvašňovská, Pani Cukrová: Katarína Sačková, Muž: Ivan Vanko, Žena: Nikola Gánovská, Úradníčka: Patrícia Marikovská.

Februárový program

Začiatkom februára sme absolvovali posledné predstavenie inscenácie Blažení autor Christa Bojčeva. Réžia: Luboslav Majera, účinkujú: študenti 5. ročníka. Prišlo tiež na reprízu monodrámy Alžbety Bullovej a Daniely Ondříkovej s názvom Som sexy!, v ktorej účinkuje Alžbeta Bullová. Ďalej to bola repríza monodrámy iSmart, ktorá sa uskutoční 18. februára v malom štúdiu Divadla AU. Autor: Matúš

Hollý, Petra Kovalčíková, Eduard Valašik, réžia: Petra Kovalčíková, účinkuje: Eduard Valašik. Divadlo ponúklo aj reprízu monodrámy Na slepačích krídlach autorky Ireny Brežnej. Režijná spolupráca: Ivana Kováčová, účinkuje: Mária Knoppová, pedagogické vedenie: Mgr. art. Anna Gromanová, PhD. V programe divadla sa ocitla aj repríza tohtoročnej bakalárskej inscenácie poslucháčov katedry herectva „Dom, kde sa to robí dobre“ v réžii prof. Luboslava Majeru. Autor: Martin Čičvák, asistentka réžie: Júlia Ajbenová, účinkujú študenti 3. ročníka herectva.

Marcový program

Marcový program odštartovala repríza monodrámy Obraz v malom štúdiu. Autor: Ingrid Lausund, úprava textu: Petra Babulicová, réžia: Lucia Rakúsová, účinkuje: Michaela Trávníčková. Ďalší program prerušila hrozba koronavírusu. Nasledovať totiž malo predstavenie Kvinteto, magisterská inscenácia študentky divadelnej réžie a dramaturgie - Lucie Rakúsovej. Dej hry Kvinteto sa začína v muzikantskej skúšobni, kde niekoľko hudobníkov nacvičuje skladbu. Napriek tomu, že skúška nebola vydarená, Dirigent oznamuje, že večer sa bude konať koncert. Komplikáciou je, že počas koncertu začnú hudobníci hrať inú hudbu, než tú, ktorú Dirigent očakával, preto Dirigent koncert ruší. Samozrejme, táto udalosť má následky a Dirigent sa rozhodne hudobníkov zamknúť v skúšobni, kým pieseň vesmírnej hudby dokonale nezahrajú. Tu sa začínajú jednotlivé postavy významnejšie prejavovať a divákovi sa nastoľuje otázka či a za akých okolností sa postavy vyslobodia zo svojho „väzenia“. Autor: Blaho Uhlár, dramaturgia: Jana Hanešová, výber hudby: Lucia Rakúsová, Lukáš Kečkíš, scénografia: Mgr. art Jaroslav Daubrava, ArtD., pedagogické vedenie: Mgr.

art. Katarína Burdová, Ph.D., úprava a réžia: Lucia Rakúsová, účinkujú - autor: Richard Galdun, dirigent / iný dirigent: Henrich Pittner, sláčikár: Filip Brišák, klavirista: Lukáš Kečkíš, bubeník Andrej Bílik, speváčka: Lucia Ščecinová. Divadlo ďalej pôvodne ponúkalo reprízu monodrámy SLOVá BODAJÚ, ktorá vznikla ako absolventský projekt Kataríny Sačkovej, študentky herectva (4. r.). Autorkou textu je Katarína Mišíková-Hitzingerová. Hra sa dotýka témy migrácie, ako sociálno-spoločenského problému dnešnej doby. Umožňuje divákovi nahliadnúť na problematiku aj z pohľadu samotného človeka, ktorý sa ocitol v pozícii migranta, či utečenca, nakoľko dramatický text je mozaikou skutočných výpovedí skutočných ľudí. Cieľom tejto divadelnej hry je otvoriť divákovi srdce i myseľ, pretože táto spoločenská téma je často krátko využívaná a klamlivo interpretovaná. Túto dezinformačnú „zbraň“ využívajú určité skupiny ľudí s úmyslom šírenia nenávisti, rasizmu či xenofóbie. Spoločnosti je potrebné ukázať aj druhú stranu danej problematiky a pomôcť jej tak utvoriť si vlastný názor, ktorý dnes naozaj potrebuje každý z nás. Hrať sa malo v malom štúdiu. Autor: Katarína Mišíková Hitzingerová, účinkuje: Katarína Sačková, Róbert Sipos. Ďalšou premiérou sa mala stať hra Ferka Urbánka Pani richtárka v réžii Daniela Mališa. Po nej mala nasledovať monodráma Uvar si sám z autor-skej dielne Soni Mäsiarovej a Ivana Vanka, pričom prvá z tejto dvojice drží aj režijnú taktovku. Jej kolegyňa Melisa Jacinová sa potom darom tešila na odpremiérovanie slávneho titulu Tennessee Williamsa Električka zvaná túžba. Bodku za bohatým programom mala položiť Villa Lola autora Silvestra Lavríka, v ktorej sa predstavuje Timea Mináriková.

(in)

Knižnice pre všetkých

Slovenská asociácia knižníc a Spolok slovenských knihovníkov a knižníc vyhlásili pre rok 2020 už 21. ročník celoslovenského podujatia Týždeň slovenských knižníc, ktorý sa uskutočnil 2. – 8. marca pod spoločným mottom Knižnice pre všetkých. Ambasadorkou Týždňa slovenských knižníc 2020 sa stala Eva Pavlíková, členka činohry Divadla Andreja Bagara v Nitre, moderátorom slávnostného otvorenia podujatia bol Radoslav Kuric, herec Divadla Jozefa Gregora Tajovského vo Zvolene.

Otvorenie sa uskutočnilo v Kráľovskej sieni Slovenskej národnej galérie Zvolenský zámok za účasti zástupcov MK SR, MŠVVaŠ SR, knihovníckych profesijných združení, ZMOS, BSK, magistrátu mesta Zvolena, zriaďovateľov knižníc, zástupcov knižníc a médií. Otvorenie bolo spojené aj s tradičným

odovzdaním výročnej ceny Slovenskej asociácie knižníc Sakačik 2019 za aktívnu činnosť, resp. za prípravu významného podujatia alebo uskutočnenia významného činu.

Základný cieľ sa nemení

Týždňom slovenských knižníc odštartoval mesiac, ktorý je už tradične zameraný na knihu a čítanie. Podujatie už tradične nemení svoj základný cieľ pozitívne zviditeľňovať knižnice ako kultúrne a vzdelávacie inštitúcie prostredníctvom najrozmanitejšieho spektra aktivít a podujatí. V súčasnosti knižnice na Slovensku nadväzujú na svoje historicky overené miesto v spoločnosti. Knižnice plnia v svojich mestách a regiónoch dôležitú funkciu. Okrem toho, že ponúkajú širokú škálu literatúry, tlačovín a ďalších médií, sa tiež snažia byť zjednocu-

júcou silou v spoločnosti, miestom, kam majú prístup všetci obyvatelia. Dávajú im príležitosť stretávať sa a vytvárajú podmienky k sebazvzdávaniu. V mnohých komunitách po celom svete sú knižnice stále jediným miestom, kde môže každý, bez ohľadu na vzdelanie či zručnosti získať prístup k informáciám. Knižnice sú už dlho zakorenené v rozvoji miest, obcí a znalostnej ekonomiky, sú vnímané ako tretie bezpečné miesto medzi školou a domovom.

Súčasťou akcie aj naša knižnica V duchu zavedenej tradície poskytovala Akademická knižnica Akadémie umení v Banskej Bystrici v rámci celoslovenského podujatia "Týždeň slovenských knižníc" od 2. – 6. marca záujemcom registráciu a prolongáciu čitateľských preukazov zadarmo.

(in), foto a. a.

S režisérom Mgr. art. Igorom Šimegom o využití operného štúdia na divadelnú prax

Rusalka ako príležitosť pre mnohých

Vo februári uviedli študenti katedry vokálnej interpretácie FMU AU a ich hostia v Divadle Akadémie umení prierez operným dielom Rusalka od významného českého hudobného skladateľa Antonína Dvořáka. Predstavenie sa uskutočnilo s klavírnou spoluprácou Lýdie Cibulovej a Zulfizar Zázrivej v hudobnom nastudovaní dirigentov Igora Bullu, Pavla Tužinského a v režijnej koncepcii Igora Šimega. O inscenácii sme sa pozbovávali režisérom Mgr. art. Igorom Šimegom (62):

Aká to bola robota, ak prihladneme na to, že so študentami fakulty už máte svoje skúsenosti?

- Áno, to sedí, aj keď s niektorými som robil po prvýkrát. Odbor vokálnej interpretácie má svoje operné štúdio a v ňom sa každoročne tvoria aj inscenácie, aby študenti týmto spôsobom zažili divadelnú prax. Pretože, keď prídu do divadla, nikto sa ich nebude pýtať, či niečo vedia, alebo nevedia, jednoducho každý ich bude automaticky považovať za ľudí, ktorí vedia, kde je šatňa, kto je inšpicient, ako sa správať na javisku, skrátka že sú hotoví umelci. Najpodstatnejšie na tom je, že celý proces de fakto kopíruje divadelnú prevádzku plus to, že sa musia zúčastniť všetkých ostatných príprav, ktoré divadlo obsahuje – od príprav kostýmov až po scénu, po javisko. Ale pravdou je, že ich hlavný predmet, operný spev, je dominantný, a teda sa s ním musia naučiť narábať a žiť na javisku tak, aby to bolo uveriteľné, prirodzené a aby mal divák zážitok.

Prezradíte, prečo ste siahli práve po Rusalke?

- Rusalku dramaturgicky zaradila profesorka Tomanová práve preto, lebo obsahuje pomerne veľa postáv a je využiteľná pre mnohých, najmä prvákov, ktorí ešte nemajú žiadnu skúsenosť. Takže v dotyku so svojimi staršími spolužiakmi, ktorí to už

Predstavielka Rusalky Michaela Kušteková je v prvom ročníku doktorandského štúdia, absolvent FMU AU Peter Račko a. h. spieval postavu Princa. Ich domovskou pôdou je banskobystrická Štátna opera.

majú trošku takpovediac ošľapané, sa dokážu čomusi priučiť a vzájomne si poradiť.

Považujete za výhodu, že ste mali pod palcom poslucháčov viacerých ročníkov?

- Na scéne sa predstavujú poslucháči od prvého až po šiesty ročník plus doktorandi. Navyše máme aj hostí zo Štátnej opery a Slovenskej filharmónie, spomeniem Petra Račka a Andreja Mareka Kaňu. Ich súčinnosť bola bezchybná.

Venujete sa herectvu, réžii, scenografii, písaniu scenárov i pedagogickej činnosti. Vieme o vás, že ste banskobystrickým rodákom, tunajší milovníci kultúry vás však intenzívnejšie vnímajú až v ostatných rokoch.

- To pramení z toho, že som dlhé roky pôsobil v Bratislave, kde som vlastne prežil polovicu života. Profesionálne som sa uplatnil na Novej scéne v spevohre ako sólista i režisér, kde naďalej hosťujem. A nielen tam, lebo tak to umelecký život prináša. V súčasnosti mám však ako domovskú scénu banskobystrické Mestské hudobné divadlo. Zatiaľ sme bez budovy a javiska, takže hosťujeme, kde sa dá, najčastejšie v Národnom dome. Máme veľa hudobno-dramatických podujatí, je to s hudbou, humorom a láskou k divákovi.

(ben), foto autor

Mgr. art. Igor Šimeg

Skvelé koncerty orchestra Camerata Novisoliensis a jeho sólistov

Začiatkom tohto roka, presnejšie 12. januára, v duchu tradície pohladil naše duše Trojkráľový koncert Orchestra Camerata Novisoliensis s dirigentom Pavlom Tužinským.

Chrám Panny Márie Pomocnice u Saleziánov Don Bosca na Tatranskej ulici v Banskej Bystrici – Sásovej sa ako vždy zaplnil do posledného miestečka. V zaujímavom programe sa predstavil okrem sólistov – spevákov a inštrumentalistov aj spevácky zbor Ars vocalis s dirigentkou Andreou Kirschovou z Banskej Bystrice. Koncert mal svoju reprízu na druhý deň v Katedrále sv. Františka Xaverského na Námestí SNP v Banskej Bystrici. Podujatie pripravili FMU Akadémie umení a Stredoslovenské osvetové stredisko v Banskej Bystrici.

Camerata Novisoliensis je komorným orchestrálnym telesom, jeho členmi sú študenti katedry inštrumentálnych nástrojov FMU AU, príležitostne spoluúčinkujú aj členovia orchestra Štátnej opery v Banskej Bystrici. Dirigentom a dramaturgom je doc. Mgr. art. Pavol Tužinský, ArtD., ktorý

flexibilne prepája svoju dlhoročnú pedagogickú aj umeleckú prax a odborne uvádza študentov do problematiky profesionálnych zákonitostí hrania v orchestri.

Kvalitná bodka za interpretačným kurzom

V tejto súvislosti treba pripomenúť, že ešte v závere minulého roka uskutočnila katedra kompozície a dirigovania v spolupráci s katedrou orchestrálnych nástrojov FMU AU umelecký projekt so vzdelávacou aktivitou pod názvom „Spôsoby interpretácie komornej hudby pre sláčikové nástroje od dua po komorný orchester“. Bol určený pre študentov interpretačného umenia v špecializácii hra na sláčikové nástroje. Výsledkom niekoľkodenného intenzívneho interpretačného kurzu bol koncert v sále Robotníckeho domu v Banskej Bystrici. Koncert bol venovaný 30. výročiu Novembrovej revolúcie a Medzinárodnému dňu študentstva. Poslucháči mali možnosť vypočuť si rôzne nástrojové zoskupenia a diela autorov od baroka po súčasnosť – J. Pachelbela, J. S. Bacha,

A. Vivaldiho, A. Dvořáka, E. H. Griega, B. Martinů, B. Brittena a i. Na koncerte zaznela vo svetovej premiére aj skladba slovenského autora Vítazoslava Kubičku Tri duchovné piesne. Vyvrcholením koncertu boli diela A. Vivaldiho Štyri ročné obdobia, Leto a tiež W. A. Mozarta – Koncert pre husle a orchester G dur za skvelého sprievodu orchestra Camerata Novisoliensis. Na záver koncertu publikum ocenilo výkon sólistov a orchestra potleskom postojačky. Na veľmi kvalitnom umeleckom výsledku mladých interpretov sa podieľali odborní lektori Jiří Šlégl (ČR) a Ewald Danel, vedúci Slovenského komorného orchestra Bohdana Warchala v Bratislave (na kurze mal byť lektorom aj prof. Jindřich Pazdéra z Prahy, ktorý sa však z dôvodov zahraničných umeleckých povinností nemohol zúčastniť). Umeleckým garantom projektu a dirigentom bol Pavol Tužinský. Projekt z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Doc. Mgr. art. Pavol Tužinský, ArtD., foto (vb)

Výstava: 100x70=12

10 študenti katedry grafiky a dve študentky katedry maľby FVU AU prezentovali spoločný grafický projekt na výstave 100x70=12, ktorá sa konala v Galérii Koridor Fakulty umení Ostravskej univerzity v termíne od 22. februára do 31. marca t. r. Inšpiráciou pre koncepciu prezentovaného projektu bola pártý hra Tichá pošta postavená na princípe šepkania vety/informácie ďalšiemu účastníkovi, až kým sa informácia nedostane k poslednému hráčovi. Tento princíp upravený do vizuálnej formy využili študenti k tvorbe 12 kolektívnych autorských grafických matric (formát 100x70 cm), ktoré si posúvali medzi sebou. Obsah predchádzajúcej tvorby bol zakrytý až do poslednej chvíle, kým sa matrice nevytlačili.

Vystavujúci autori:

*Lenka Borková / Mária Daneková /
Terézia Fillová / Ema Gažíková / Mária
Guttenová / Michaela Hučalová / Micha-
ela Ihnátová / Kateřina Kocourková / Do-
minika Kováčiková / Paulína Pokryvková
/ Bálint Rózsás / Lenka Stráňovská*
Kurátor výstavy: Patrik Ševčík.

(ps)

Ateliér prof. Hološku v Galérii Pálffy

Galéria Pálffy v Pálffyho paláci v Bratislave uvádza toho roku nový výstavný program so zámerom predkladať a približovať kultúrnej verejnosti len profesionálne kvalitné výtvarné umenie.

Zoltán Agócs: *Polčas rozpadu*, 2014, cca 50 x 60 cm, olej na plátno

Na potvrdenie zámeru uviedla program do života výstavou, odborne zaštitenou a pripravenou kurátorkou Záhorskej galérie Jána Mudrocha v Senici Mgr. Boženou Juríčkovou v spolupráci s profesorom Ľudovítom Hološkom, a to v podobe, v akej do konca januára hostovala v Kysuckej galérii v Oščadnici.

Opora v stále platných princípoch Galéria Pálffy teda otvorila tento rok výstavou „OBRAZ“ z tvorby absolventov Ateliéru klasických maliarskych disciplín profesora Ľudovíta Hološku na Fakulte výtvarných umení Akadémie umení v Banskej Bystrici. Galéria mala takto príležitosť predstaviť v Bratislave práve ateliér, ktorý formuje uznávaná a rešpektovaná osobnosť maliara, pedagóga, teoretika a kurátora, profesora Ľudovíta Hološku. Svojich študentov vedie k tomu, aby si osvojili základ cesty k umeniu – opierali sa vo svojej tvorbe o zvládnuté remeslo v jeho šírke i nuansách, o poznanie sveta maľby v jej vývoji na domácej i svetovej scéne, pochopili

etický a kreatívny prístup k tvorbe, verili vlastnej predstavivosti a využívali ju, neimitovali, ale inšpiráciu k maliarskej výpovedi hľadali v sebe, vo svojom vnímaní, prežívaní, poznaní a skúsenosti. V stále platných princípoch, ktoré historicky posúvajú umenie vpred a rezultujú v jeho jedinečnej rozmanitosti.

Vystavujúci autori:

Zoltán Agócs, Mária Ambrichová, Elena Bačová, Pavel Bratranec, Petra Cisárová (Kršáková), Roman Ďurček, Ľuboš Feranec, Martina Ficová (Lacová), Vladimír Ganaj, Marek Guman, Jozef Halenár, Peter Hitzinger, Eva Chmelová, Martin Imrich, Juraj Jaroš, Ján Juhaniak, Beata Kočner Bencová, Mária Klocoková (Gulášová), Stanislava Kočíšová (Čerťaská), Aneta Kolesárová,

Juraj Toman: *Autoportrét*, 2019, 45x35 cm, olej na jute

Lada Mikušová Kopnická, Dominika Korinková, Nadežda Koyšová, Mária Kráľová Vojčiaková, Adam Kruták, Martina Kukurová, Veronika Kupčová, David Likavčan, Magdaléna Masárová, Zuzana Miklošová, Michaela Murínová, Monika Oremusová, Kristína Orth Minčíková, Viera Palárik Margetová, Lukáš Pažitka, Ľudmila Pilná (Hološková), Jana Pirchalová, Roman Rembovský, Mária Sitárová, Zuzana Stupavská (Kapinová), Lenka Svátková, Juraj Toman, Eva Török, Marek Urbanovský, Vladimír Vakov, Veronika Valaštanová, Dušana Vrbovská.

Vernisáž výstavy sa uskutočnila 19. februára a verejnosti bola k dispozícii do 25. marca t. r. Výstavu pripravili Božena Juríčková, Ľudovít Hološka a Xénia Lettrichová.

Narušená symbióza

V prácach Romana Ďurčeka pozorujeme strety zvláštnych svetov. Vidíme tu postapokalyptické scenérie degradujúce sa navzájom, pričom človek v týchto stretoch zohráva hlavnú úlohu.

Atmosféra „zlého sna“, obrazy maľované rýchlo a slobodne, ale s jasnou technologickou pripravenosťou a kvalitou tradičných maliarskych technológií. Obraz je jasný a výstižný, dotieravo skutočný ako tvár, ktorá nás prenasleduje v „nočnej more“. Prostredie, v ktorom sú figúry zasadené, môže evokovať istú tekutosť, prchavosť a nekonkrétnosť. Ďurček vytvára na plátne mapy prekrývajúce sa navzájom. Figúru zobrazuje ako prázdnu, krehkú schránku človeka, ktorý v tomto toxickom prostredí musí existovať, pričom sám je jeho ničiteľom. Tento scénografický **L I Q U I D** je pre Ďurčeka príznačný. Akoby bol človek zložený z tejto „nestálej“ substancie. Táto nestálosť je podporovaná živým, expresívnym maliarskym gestom a rozpadávajúcim sa vrstvám šepsu a farby, ktoré úmyselne ničí. Ďurček pracuje s čierno-

bielou fotografiou, premieňajúcou sa v reč obrazu. Vchádza do pomyslenej tmavej komory a technologicky laboruje s obrazom, pričom vytvára efekty škvŕn – máp. Vytvorené mapy môžeme čítať ako odkaz na filozofiu Jeana Baudrillarda a jeho teóriu simulácie. Simulačné zobrazenie nemá v skutočnom svete žiadny zdroj, ale nepriamo a iluzórne vytvára koncept sveta pre kultúru a spoločnosť. Autor s touto teóriou pracuje vedome a odvoláva sa na ňu. Spôsob, akým Ďurček pri obraze rozmýšľa, je blízky prácam Luca Tuymansa (1958), ktorý prichádza na scénu začiatkom 90. rokov, či o niečo mladšieho poľského maliara Wilhelma Sasnala (1972), absolventa Krakovskej akadémie a v neposlednom rade českého maliara Daniela Pitína, ktorý sa tak isto zaoberá problémom simulácie.

Dva svety

Ďurčekove práce by sme mohli rozdeliť na dva svety. Jeden už opísaný – postapokalyptický, kde zobrazuje, ako autor hovorí „fatálne narušenú celosvetovú harmóniu“, ktorá je dôsledkom súčasného establishmentu, tzv. svetovej moci. Druhý svet je čistejší, maľovaný na surových plátnach realisticky zobrazených figúr, ktoré začínajú podliehať rozpadu. Autor nám ponúka komentár k súčasnému daniu, ktorý citlivo vníma. Ako napovedá názov výstavy, *Narušená symbióza* sa v jeho maľbách dotýka človeka, prírody a celého sveta.

David Javorský

Umenie a veda

Edičná a vydavateľská činnosť Akadémie umení v Banskej Bystrici

Vydavateľ Akadémie umení v Banskej Bystrici ročne zabezpečuje vydanie v priemere 15 titulov publikácií. Edičná činnosť je významnou oblasťou činnosti členov akademickej obce, ktorou sa realizuje sloboda umeleckého bádania a zverejňovanie jeho výsledkov.

Úlohou edičnej činnosti je zabezpečiť vydávanie študijnej literatúry, vysokoškolských učebníc, skrípt, monografií, zborníkov, vedeckých prác, časopisov a ďalšej literatúry určenej pre potrebu univerzity. Prezentácia vydaných titulov sa realizuje formou výstav vo vitrínach na fakultách a rektoráte školy.

Podrobné informácie k platnej legislatíve a zverejňovaným informáciám prezentujeme na webovej stránke Akadémie umení v Banskej Bystrici. <https://www.aku.sk/sk/vyskum-a-granty/vydavatel'ska-cinnost.html>

Edičná komisia v roku 2019

doc. MgA. Jana ŠKVARKOVÁ, ArtD.
– *predsedníčka EK AU*
Ing. Ivana Badinská
– *riaditeľka Akademickej knižnice AU*
Mgr. art. Barbora Špániková, ArtD.
– *FDU AU*
Ing. Miriama Ďurianová
– *vedúca EO RAU*
Mgr. art. Patrik Ševčík, ArtD.
– *FVU AU*
doc. Mgr. art. Eva Varhaníková, ArtD.
– *FMU AU do 10. 2. 2019*
Mgr. art. Andrej Sontág, ArtD.
– *FMU AU od 11. 2. 2019*
Marta Holéciová
– *referentka RAU*

Zloženie edičnej komisie v roku 2020

Predseda:
doc. Mgr. art. et Mgr. Peter Špilák, PhD., ArtD.
Členovia:
Ing. Ivana Badinská
– *riaditeľka Akademickej knižnice AU*
Mgr. art. Zuzana Laurinčíková - Budinská, ArtD.
– *FDU AU*

Ing. Miriama Ďurianová
– *vedúca EO RAU*
Mgr. art. Patrik Ševčík, ArtD.
– *FVU AU*
Mgr. art. Andrej Sontág, ArtD.
– *FMU AU od 11. 2. 2019*
Marta Holéciová
– *referentka RAU*

Prihovára sa vám

Mgr. art. Zuzana Budinská, ArtD.:

– Rok 2020 je prelomový. Pre umelcov zvlášť. Vplyvom výnimočnej situácie, ktorá nastala, zo dňa na deň boli nútení zastaviť svoju umeleckú činnosť a tým prišli o svojich percipientov, živú interakciu, dianie tu a teraz, ktoré oslobodzuje a naplňuje aj samotného interpreta. Umelci, pôsobiaci v pedagogických vodách Akadémie umení, nemohli vykazovať ani činnosť v prospech školy v objeme, na aký boli zvyknutí a súčasne sa museli vydať na plavbu neznámou riekou hľadáním novej platformy online výučby. Každá skúsenosť prináša aj poznanie... Možno sú nastávajúce mesiace pre

>>

Prehľad vydaných titulov AU BB 2019

Autor diela	Názov diela	Rok vydania	Fakulta
Mária Strenáčiková ml.	Diskurz o relácii medzi edukáciou a inteligenciou (u žiakov konzervatória a gymnázia)	2019	FMU
Mária Tomanová	Štefan Babjak pilier banskobystrickej opery	2019	FMU
Mária Glocková	Zborník prác doktorandov VI.	2019	FMU
Dagmar Ditrichová	Filmové scenáre študentov FDU AU	2019	FDU
Jaroslav Daubrava	Video-obraz v divadle/Od Piscatora po Castorfa	2019	FDU
Katarína Rusnáková	60/30. Výber textov o súčasnom slovenskom a svetovom vizuálnom umení (1989-2019)	2019	FVU
Ľudovít Hološka	Obraz – absolventi ateliéru klasických maliarskych disciplín	2019	FVU
Robert Brun	4 x 4	2019	FVU

mnohých z nás možnosťou, aby sme svoje poznatky o tomto „zastavenom“ čase, ktorý viac trávime doma ako na pódiách, dali aj na papier a obohatili aj svoju pedagogickú činnosť o nové zápisky, metódy, poznatky a prístupy vo výučbe. Možno teraz je ten čas, keď máme konečne čas. Urobiť aj to, čo sme dlhšie v zápale iných aktivít odkladali. Teší ma skutočnosť, že na katedre herectva sme sa viacerí v nútenom domácom režime vyburcovali k tomu, aby sme vydali dlhšie pripravované vysokoškolské skriptá a že publikačných výstupov za tento rok, oproti tým minulým, bude viac.

Príspevok riaditeľky knižnice:

- Akademická knižnica Akadémie umení v Banskej Bystrici každoročne obohacuje svoj knižný fond, vďaka edičnej činnosti všetkých troch fakúlt, o cenné publikácie, ktoré slúžia našim používateľom na absenčné, resp. predovšetkým skriptá a študijnú literatúru je možné v našej knižnici aj zakúpiť počas otváracích hodín knižnice. Kompletný zoznam publikácií AU určených na predaj cez akademickú knižnicu je pravidelne aktualizovaný na webovej stránke knižnice. Okrem toho, knižnica AU každoročne usporadúva akciu na podporu predaja publikácií so starším rokom vydania za zvýhodnené ceny. Tento rok bola táto akcia naplánovaná v období od 9. 3. – 31. 3. 2020. Žiaľ, v dôsledku opatrení na zabránenie šírenia koronavírusu sme museli knižnicu dočasne zatvoriť a termín akcie presunúť na mesiac november. Presný dátum a tiež aj podrobný zoznam „akciových“ publikácií, vrátane pôvodnej aj zníženej ceny, bude zverejnený v dostatočnom časovom predstihu prostredníctvom nášho webového sídla knižnice a sociálnych sietí. Akcia bude určená predovšetkým pre študentov AU a bude platná do vypredania zásob, – uviedla Ing. Ivana Badinská.

O možnostiach financovania edičnej a publikačnej činnosti nám povedala vedúca ekonomického oddelenia Ing. Miriama Ďurianová:

- V schválenom rozpočte Akadémie umení v Banskej Bystrici na rok 2020 sú vyčlenené účelovo viazané finančné prostriedky na podporu publikačnej a umeleckej činnosti pre jednotlivé fakulty AU spolu vo výške 75 000 €.

Veľkým pozitívom je, že oproti predchádzajúcim obdobiam sa objem disponibilných financií na edičnú a publikačnú činnosť značne navýšil. V prípade ich úplného nevyčerpania v danom roku je možnosť ich prenosu do ďalšieho roku.

Konkrétne ide o nasledovnú účelovú finančnú podporu jednotlivých fakúlt v uvedenej oblasti:

1. Pre každú fakultu AU je účelovo určených 10 000 € na podporu publikačnej a umeleckej činnosti garantov v akreditačnom procese habilitačného a inauguračného konania. Podpora bude smerovať k fakultou a vedným vytipovaným pedagógov, ktorí v procese akreditácie budú garantovať habilitačné a inauguračné konanie.
2. Na podporu publikačnej a umeleckej činnosti pedagógov a garantov v akreditačnom procese pre 1. – 3. stupeň s prioritou medzinárodných projektov je viazaných 15 000 € pre jednotlivé fakulty AU. Tieto finančné prostriedky sú určené na podporu publikačnej a umeleckej činnosti garantov a participujúcich profesorov a docentov najmä v medzinárodnom kontexte. Keďže kvalitné medzinárodné výstupy budú zásadné pre prežitie študijných programov a celej AU.

Okrem uvedených účelovo určených finančných prostriedkov z rozpočtu AU majú fakulty možnosť financovať svoju edičnú a publikačnú činnosť z viacerých zdrojov. Napríklad z vlastných zdrojov, darov, grantov, z dotácií ostatných subjektov verejnej správy - Fondu na podporu umenia, Banskobystrického samosprávneho kraja, Mesta Banská Bystrica a iných.

Záverečné slovo predsedu edičnej komisie doc. Mgr. art. et Mgr. Petra Špiláka, PhD., ArtD. – prorektora pre umenie, tvorivú činnosť, habilitačné a inauguračné konanie:

- Edičná činnosť je jednou z kľúčových oblastí rozvoja Akadémie umení v Banskej Bystrici. Prostredníctvom nej sa na univerzite podporuje publikačná aktivita pedagógov školy, ktorí cez svoje publikácie, vedecky spracovávajú svoje dlhoročné umelecké a odborné skúsenosti. Výsledkom ich činnosti sú vedecké práce, odborné publikácie, učebné texty a pod., viazané na špecifiká rôznych umeleckých odvetví. Edičnou činnosťou AU vzniklo v minulosti mnoho hodnotných publikácií, ktoré si už našli svojho čitateľa. Do budúcnosti bude potrebné nielen udržať nastolený trend publikačných výstupov, ale v zmysle rozvoja AU zabezpečiť, aby došlo aj k jeho kvalitatívnemu a kvantitatívnemu rozvoju. Akadémia umení preto od nového akademického roka plánuje zaviesť do platnosti nové interné podporné mechanizmy školy vo forme grantových fondov na podporu umeleckej a publikačnej činnosti pre pedagógov školy. Verím, že prostredníctvom nich sa podarí zvýšiť a skvalitniť edičnú činnosť AU a vydaná literatúra bude nielen pre potreby univerzity, ale nájde si svoje miesto aj v širšej, či už odbornej alebo laickej čitateľskej verejnosti. Na záver by som sa chcel poďakovať všetkým v minulosti pôsobiacim členom edičných komisií a predovšetkým autorom vydaných publikácií za ich doterajšiu prácu.

(Spracovala MH), foto (ba)

Zaznamenali sme

Erasmus+ pre študentov FVU

Vo februári sa na pôde školy uskutočnilo stretnutie s fakultným koordinátorom programu Erasmus+ a zápis na mobility (študijný pobyt a pracovná stáž) pre študentov FVU. Poskytlo možnosť dozvedieť sa dôležité informácie v súvislosti s týmto programom.

Workshop telovej performance

Začiatok marca patrilo na našej škole Workshopu telovej performance. Workshop bol zameraný na somatické skúmanie pomocou improvizácie založenej na japonskom tanci Butó k slobodnému vyjadreniu vnútorného vesmíru. Necháme telo rozprávať za seba, odkryť seba samé v jeho celistvej autenticite a hĺbke, odmietajúc povrchnosť každodennosti. Telová performance leží na prieniku viacerých umeleckých oblastí, prirodzene v sebe zahŕňa možnosti výtvarné, tanečné, divadelné, zvukové, kde telo je ich vzájomným spojivom a z ktorého čerpajú svoje potenciály. Lektor Viktor Fuček je interdisciplinárny umelec, absolvent pražskej Akadémie výtvarných umení, ktorý sa dlhodobo pohybuje medzi performance, maľbou a architektúrou. V súčasnosti je interným doktorandom na Katedre intermédií a digitálnych médií Akadémie umení v Banskej Bystrici. Workshop sa uskutočnil v priestoroch FVU. Ako finálny výstup workshopu sa realizovali krátke individuálne performance, z ktorých vznikla aj dokumentácia. Workshop sa uskutočnil pod záštitou prorektora PaedDr. Petra Vítka, odborný garant prof. MgA. M. Murín, ArtD.

Deň otvorených dverí FDU

Februárový Deň otvorených dverí FDU AU mal prilákať čo najviac záujemcov o štúdium na tejto fakulte. Tým, čo prišli, sa dostalo zaujímavých informácií o štúdiu, prijímacom konaní a jednotlivých študijných programoch fakulty.

Literárny workshop Texttúra

24. a 25. marca sa prostredníctvom Google meet uskutočnil literárny workshop Texttúra, pod ktorý sa podpísala Nicol Hochholzerová, študentka

Katedry grafiky, Fakulty výtvarných umení. Podujatie ponúklo odpovede na viaceré otázky: Prečo je dobré (dobré) komunikovať nielen výtvarne, ale aj literárne? Ako napísať vlastný text do autorskej knihy? Kde čerpať inšpiráciu? Ako musí človek vnímať svoje okolie, aby o ňom dokázal písať? O čom má zmysel písať a ako to napísať tak, aby to zaujímalo aj iných? Čo už z napísaného textu bez ľúlosti vyškrtnúť a na čo sa v ňom naopak oplatí zamerať? Workshop Texttúra bol zameraný na objasnenie základov písania umeleckého textu formou prednášky a kreatívnych cvičení. Jeho cieľom bolo oboznámiť účastníkov zo základnými vyjadrovacími prostriedkami umeleckého textu, ukázať najčastejšie chyby, ale aj efektívne spôsoby, ako napísať dobrý text. Súčasťou workshopu sa stali kreatívne cvičenia zamerané na štýl, atmosféru či dialógy s využitím výtvarných referencií tak, aby bola literatúra študentom AU čo najbližšia.

Acta Teatralia Neosoliensis + AFA Ad Fontes Artis

Revue pre teóriu a dejiny divadla Acta Teatralia Neosoliensis, ktorú v elektronickej podobe vydáva Fakulta dramatických umení Akadémie umení v Banskej Bystrici, uzrela ako číslo 2/2019 vo svojom 6. ročníku svetlo sveta. V jeho obsahovej náplni sa ocitli štúdie Jakuba Mudráka pod titulom „Inscenácie dramatisácií románu Idiot“, ďalej Milana Zvadu „Mozaika doby a charakterov v dramatickom diele Petra Karvaša“ a Petry Kovalčíkovej „Rytmus, emócia, divadlo“. Číslo zostavil a zredigoval Mgr. art. Jakub Mudrák. S bohatým obsahom na 157 stranách vyšiel v závere minulého roka aj vedecký a odborný časopis fakulty múzických umení AU AFA Ad Fontes Artis 6/2019. Čitateľom je k dispozícii na fakultnej webovej stránke.

ART ES v malom Ríme

Výstava ART ES v budove Filozofickej fakulty TU v Trnave mala vernisáž 4. marca. So svojim dielami sa prezentovali Martin Bízik, Jakub Cmarko, Barbora Durajová, Michaela Ihnátová,

Martin Kačmarek, Veronika Krštiníková, Michael Luzsicza, Magdaléna Masárová, Bálint Rózsás, Adam Šarvaic, Natália Šimonová a Veronika Šmírová.

Knopová docentkou

PhDr. Elena Knopová, PhD., odborná asistentka katedry dramaturgie, réžie a teatrologie FDU AU, sa po úspešnom habilitačnom konaní na VŠMU v Bratislave zaradila medzi docentov. Doc. Knopová je garantkou našej tradičnej medzinárodnej teatrologickej konferencie, na ktorú získala grantu aj pre tento ročník.

Umenie v kocke

- Martina Rötlingová (apríl)

Martina Rötlingová (1987) vyštudovala maľbu na Akadémii umení v Banskej Bystrici, v ateliéri prof. Stanislava Balka. Vo svojej tvorbe sa dlhodobo zaoberá aktuálnymi témami postmedialnej doby, analyzuje obrazy „dokonalého“ sveta popkultúry, ideály krásy, ale i konzumerizmu či vplyvu sociálnych sietí na naše životy. Martina aj po štúdiu pracuje prevažne v médiu maľby, ktoré je ovplyvnené digitálnou fotografiou. Kontinuálne a dlhodobo pracuje na viacerých témach a sériách, často v redukovanej, modro-ružovej farebnosti. Darí sa jej prezentovať na domácej scéne aj v zahraničí. Minulý rok mala Martina svoju prvú samostatnú výstavu v Čechách, a tento rok sa prezentovala v bulharskej Sofii.

Umenie v kocke

- Zuzana Badinková (máj)

(Akadémia umení v Banskej Bystrici - komunita). Zuzana Badinková (1990) vyštudovala Akadémiu umení v Banskej Bystrici, Audiovizuálne média / Intermédia a digitálne média, v ateliéri prof. Michala Murina, a voľné výtvarné umenie, v ateliéri prof. Štefana Balásza. Vo svojej tvorbe sa zaoberá sledovaním údajov o mozgovej aktivite a prenáša ich do svojich malieb. Dáta z magnetickej rezonancie sa stávajú krivkami. Ich tvary sa opakujú, zauzľujú a splietajú farebné vzorce, ktoré môžu fascinovať jednoduchosťou a krásou, podobne ako rytmus našich myšlienok, pocitov

i starostí. Maľby Zuzany Badinkovej tiež využívajú zvláštne perleťové farby, ktoré sa menia v závislosti na svetle, či uhle pohľadu. Obrazy získavajú istú dynamiku v protiklade so šedým statickým pozadím. Abstrakcia v maľbe ale neznamená len formálnu hru farieb, tvarov a ťahov - ale odpovedá spoločenskej a vedeckej abstrakcie našich životov a myšlienok. Zuzane sa darí viac prezentovať na zahraničnej ako domácej scéne. Má za sebou samostatné a kolektívne výstavy v galériách ako Mánes, The Chemistry Gallery, Jančejkagallery, či Studio BUBEC kde absolvovala aj rezidenčný pobyt. Minulý rok prvýkrát prezentovala svoju tvorbu na veľtrhu s umením Art Prague.

Umenie v kocke

- Katarína Málíková (skladateľka, producentka, hudobníčka a speváčka)

Jeden z najvýraznejších talentov na slovenskej hudobnej scéne. Jej debutový album Pustvopol (Slnko records, 2016) si získal uznanie kritikov, nominácie i ocenenia na Slovensku, aj

v zahraničí a je považovaný za jeden z najzriavejších slovenských debutov za poslednú dekádu. Jej hudba stavia na výraznom vokále širokého ambitu. Navonok étericky pôsobiaca, no plná šeliem — taká je aj jej hudba. Krehká a páľčivá a hneď na to divá a drsná, s temnou predtuchou. Neo-classical, minimal synth-pop s prvkami experimentu, glamrocku, retra 70. a 80. rokov, založená na slovenskej ľudovej a popovej tradícii, s klasickým skladateľským a interpretačným remeslom. Úlet a pot pourri obľúbených štýlov súčasného umelca, kde je syntéza jedným z hlavných východísk. Zaujme hudobne, aj vizuálne — goticky minimalistická, nenápadná a zároveň plná expresie a drámy. Jej hudba je ako film noir s občasnými trpkosladkými momentami.

TEXTTÚRA

V termíne 24. 3. – 25. 3. 2020 sa konal Workshop TEXTTURA – realizovaný online formou prostredníctvom Google Meet. Autorkou workshopu a lektorkou bola študentka 2. ročníka Katedry grafiky Nicol Hochholzerová.

NAJKRAJŠIE KNIHY SLOVENSKA 2019

Nicol Hochholzerová, študentka 2. ročníka Ateliéru grafiky a vizuálnej tvorby, Katedry grafiky FVU AU v BB, získala Cenu Slovenskej národnej knižnice za študentskú prácu „KDE“.

Obhajoby dizertačných prác FVU

Vedenie FVU AU oznámilo, že 9. júna 2020 sa na fakulte uskutočnia online obhajoby dizertačných prác doktorandov: Mgr. art. Martina Jombíka - Dizertačná práca: Fotogénia v súčasnej fotografii, Mgr. art. Simony Štulerovej - Dizertačná práca: Možnosti geometrie v maľbe a v iných médiách. Krajina v sieti súradníc, Mgr. art. Vladyslava Yurashka - Dizertačná práca: Maľba v digitálnom svete, Mgr. art. Mateja Rosmányho - Dizertačná práca: Jazyk súčasného umenia v strete so sociálnou realitou. Skúsime to cez vesmír. Študijný odbor: Umenie, študijný program: Voľné výtvarné umenie.

(in)

Workshop Knižná väzba

Vo druhej polovici februára tohto roku sa na katedre grafiky FVU AU konal workshop Knižná väzba pod vedením lektorky MgrA. Ivy Krupicovej, ArtD. z Katedry grafiky Fakulty umění, Ostravskej univerzity. Workshop bol určený pre záujemcov zo všetkých katedier FVU. Jeho cieľom bolo oboznámiť študentov s rôznymi druhmi knižných väzieb a možnosťami lepenia obalov spojených s praktickou realizáciou vybraných väzieb a obalov. Študenti ocenili prínos workshopu pre ich ďalšiu tvorbu.

(ps)

Výstavy a aktivity Stredoslovenskej galérie

BETHLENOV DOM, DOLNÁ 8

Zachránené –

Zreštaurované diela Východoslovenskej galérie poškodené požiarom

03. júla – 03. októbra 2020

Výstavou „Zachránené“ prezentujeme projekt reštaurovania diel Východoslovenskej galérie z rokov 2017-2019.

PRETÓRIUM, NÁM. Š. MOYSESA 25:

Adam Šakový: Keď tieň vrhá tieň / When a shadow casts a shadow

19. júna 2020 – 18. októbra 2020

VILA D. SKUTECKÉHO, HORNÁ 55:

Architekt Alexander Skutecký (1883 – 1944)

22. mája 2020 – 21. decembra 2021

Inštalácia v zrenovovanej vile približuje život maliara Dominika Skuteckého a jeho rodiny prostredníctvom expozičných tematických miestností.

ZRENOVOVANÉ

Stála expozícia Dominika Skuteckého otvorila SSG 22. 5. 2020. Zámerom novej expozície maliara Dominika Skuteckého je využiť potenciál umelcovej vily v Banskej Bystrici ako autentického prostredia jeho tvorby a rodinného života. Usadil sa tu koncom 19. storočia, po dlhoročnom pôsobení najmä v Benátkach a vo Viedni. Vilu si nechal postaviť podľa vlastných návrhov v neorenesančnom štýle so sgrafitovou výzdobou na priečelí, ktorú aj sám vytvoril.

Vila D. Skuteckého

Vstup do galérie je možný len s použitím ochranného rúška (resp. s prekrytými hornými dýchacími cestami šatkou a pod.). Pri vstupe je potrebné použiť dezinfekčný prostriedok, prípadne jednorazové rukavice. roku 2019

foto: ssgbb.sk

**Stredoslovenská
galéria**

ssgbb.sk

Naši jubilanti

Apríl 2020

55 rokov

István Szabó, PhD.

60 rokov

Katarína Bendová

PhDr. Alena Vrbanová, PhD.

65 rokov

prof. akad. mal. Boris Jirků

75 rokov

doc. Mgr. art. Jozef Illéš

Máj 2020

50 rokov

Karin Dvořáková

Jún 2020

50 rokov

doc. ArtD. Róbert Makar

August 2020

60 rokov

Igor Chládek

65 rokov

Mgr. Erika Brezánska

75 rokov

prof. Milota Havránková

September 2020

50 rokov

Mgr. art. Jana Šabíková

55 rokov

Marta Ťažká

doc. Ing. Peter Neštepny

Jubilantom v mene zamestnancov, študentov a sympatizantov školy srdečne blahoželá a do ďalších rokov praje redakčná rada veľa zdravia, šťastia, inšpirácie, tvorivých síl a pohody v osobnom i profesijnom živote.

ROZHODNUTIE AKADÉMIE UMENÍ V BANSKEJ BYSTRICI K PREDCHÁDZANIU A ŠÍRENIU PRENOSNÉHO OCHORENIA

1. Prezenčná forma vzdelávania na všetkých stupňoch štúdia sa prerušuje s účinnosťou od 9. marca 2020 od 14.30 hod. do 22. marca 2020, s možnosťou predĺženia podľa aktuálneho vývoja situácie.

2. Zároveň sa rušia sa všetky stránkové hodiny študijných oddelení (študentom sa odporúča komunikovať s uvedenými oddeleniami výhradne elektronickou formou alebo telefonicky. Študijné oddelenia budú akceptovať predkladanie študijných prác elektronickou formou cez AIS alebo e-poštou).

3. Pedagogický proces sa uskutoční alternatívnou formou – samoštúdiom, dištančnou formou alebo inými vhodnými metódami (e-learning,). Podrobnosti stanovujú dekáni fakúlt AU.

4. Umelecko-pedagogický proces sa bude realizovať formou home office (§ 52 ods. 5 Zákonníka práce), pričom každý vysokoškolský učiteľ musí deklarovať druh a množstvo vykonanej činnosti.

5. Vysokoškolskí učitelia zaradení vo funkciách vedúcich zamestnancov (prorektori, dekáni, prodekáni) – je nevyhnutné, aby boli v pohotovostnom pracovnom režime.

6. Pre nepedagogických zamestnancov a prevádzkových zamestnancov AU (zamestnancov pracujúcich na zmeny a zamestnancov zabezpečujúcich nepretržitú prevádzku) platí riadny pracovný režim. V prípade akýchkoľvek zmien vo vývoji epidemiologickej situácie budú zamestnanci informovaní o ďalšom postupe.

7. Vedenie AU odporúča študentom, aby od 10. marca 2020 (streda) počas prerušenia vzdelávania opustili Študentský domov AU (s výnimkou zahraničných študentov). V prípade, že bude zaznamenaný výskyt ochorenia COVID-19 v Študentskom domove AU, sa študenti budú musieť podrobiť karanténemu režimu (http://www.vzbb.sk/sk/aktuality/spravy/2020/verejna_vyhlasaka_rozhodnutie_izolacia_v_domacom_prostredi.pdf)

8. S účinnosťou od 9. marca 2020 od 14.30 hod sa rušia všetky hromadné podujatia organizované v priestoroch AU, zasadnutia akademických orgánov, umelecké podujatia (http://www.vzbb.sk/sk/aktuality/spravy/2020/verejna_vyhlasaka_rozhodnutie_zakaz_hromadnych_podujati.pdf)

9. Zároveň sa až do odvolania rušia všetky zahraničné pracovné cesty, plánované na mesiac marec 2020. Zahraničné pracovné cesty plánované na neskorší dátum sa vysokoškolským učiteľom odporúča presunúť na neskorší termín. Pracovné cesty v rámci SR je potrebné v čo najväčšej možnej miere minimalizovať.

10. Vzhľadom k mobilite študentov (študentov ERASMUS a iných výmenných pobytov) je potrebné na študijné oddelenie príslušnej fakulty nahlásiť presné miesto, kde sa študenti zdržujú počas obdobia karantény.

11. Vedenie AU žiada zamestnancov a študentov, aby pravidelne sledovali webovú stránku AU a e-mailové schránky.

(in)

COVID 19

SENÁTNA VIDEOKONFERENCIA

Zasadnutie Akademického senátu Akadémie umení v Banskej Bystrici sa uskutočnilo 14. mája 2020 dištančnou formou (videokonferenciou). Rokovanie akademického senátu viedol jeho predseda doc. Štefan Balázs, ArtD., akad. mal., a okrem iného mal v programe: kontrolu plnenia uznesení zo zasadnutia AS AU zo dňa 27. 2. 2020, ďalej schválenie návrhu rozpočtu AU BB na rok 2020. Predkladal prof. MgA. Ing. Michal Murin,

ArtD., rektor AU BB. Návrh rozpočtu odsúhlasila Komisia pre rozpočet AU BB na rok 2020 dňa 21. 4. 2020. Referovala Ing. Petra Virágová, kvestorka AU BB. Členovia senátu si tiež vypočuli oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov za rok 2019 súčasného rektora Akadémie umení v Banskej Bystrici a oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov za rok 2019 bývalého rektora Akadémie umení v Banskej

Bystrici. Oznámenie zaslané Akademickému senátu AU BB na základe ústavného zákona NR SR č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z.

ONLINE AUKCIA SÚŤAŽE VÚB MALBA

Ako finalisti súťaže VÚB Malba sme mali možnosť sa zúčastniť špeciálnej online aukcie v spolupráci s významnou aukčnou spoločnosťou Soga. Ako nás informovali, viedli ich k tomu dva dôvody. Jedným z nich bolo dosiahnutie významného míľnika, za ktorý „považujú začatý 15. ročník súťaže „Malba - Cena Nadácie VÚB za maliarske dielo pre mladých umelcov“. Tým druhým sú časy, ktoré nejedného z nás priviedli do skutočne „ťažkých patálií“, a to konkrétne globálna situácia. Za týchto okolností sa rozhodli nás podržať, a teda ponúknuť naše diela do online aukcie. Čo je úžasná možnosť zúčastniť sa takejto aktivity, ktorá je aj istým spôsobom propagácie. Dostať sa do tak prestížnej súťaže a vôbec dostať sa k takejto spolupráci cez takúto významnú súťaž vôbec. Úžasná možnosť vo forme takejto aukcie. Zrejme sú tam všetci za posledných 15 rokov, ktorí sa tam dostali ako finalisti alebo dokonca ako víťazi súťaže VÚB Malba. Trebárs aj naši pedagógovia ako Rastislav Podoba či Ján

Triáška. Ďalej spomeniem našich kolegov ako Roman Ďurček, Kristína Bukovčáková, Katarína Balunová, Patrik Kucha, Juraj Toman, Adam Kruták, Simona Stulerová, Dominika Kačkošová či Juraj Florek, ktorého práve dražia, Martina Rotlingová, Lucia Horvátová a ešte mnohí iní. Pokiaľ som nespomenula všetkých, ospravedlňujem sa. Čo sa týka samotnej súťaže VÚB Malba, je možnosť sa prihlásiť na 15. ročník

súťaže. Opakovane sa prihlasujeme a skúsime šťastie každým rokom už ako absolventi. Ani finalista nie je beznádejou, naopak veľkou cťou. Ved' netreba byť stále len víťazom. „Tak budú poslední prvými a prví poslednými“ (Mt 20,16).

Eva Töröková
absolventka FVU AU (ukončené štúdium 2019)
Foto: www.soga.sk

NADÁCIA VÚB

00 19. 5. DO 26. 5. 2020

VÚB ONLINE AUKCIA
FINALISTOV

MALBA

POKYNY FMU K ŠTÁTNEJ ZÁVEREČNEJ SKÚŠKE

Vedenie FMU AU vydalo začiatkom mája pokyny k organizačnému a metodickému zabezpečeniu teoretickej štátnej záverečnej skúšky, ktoré pre názornosť v čase mimoriadnych okolností uvádzame:

1. ŠZS bude prebiehať dištančne online formou cez google meet (videohovor).
2. Členovia skúšobnej komisie sa prihlásia z domu prostredníctvom zaslanej linky. Ten istý mechanizmus platí aj pre prihlasovanie sa študenta.
3. Technický servis a technickú pomoc poskytne Bc. Igor Naňo. Technickému spolupracovníkovi zašle študijné oddelenie zoznam s e-mailami a telefónnymi číslami študentov a členov komisie, aby sa odskúšalo online spojenie. Počas prebiehajúcich štátnic bude technický servis k dispozícii non-stop v prípade akýchkoľvek technických problémov.
4. Presný harmonogram (poradie študentov a čas) vypracuje študijná referentka Alena Strmeňová, oznámi študentom v predpísanom termíne a odošle mailom členom komisie.
5. Začiatok ŠZS z hudobno-teoretických disciplín je o 9.00 hod.
6. ŠZS sa realizuje v trvaní 20 minút na jedného študenta, nakoľko každý

študent v inom termíne a pred inou komisiou obhajuje písomnú prácu a umelecký výkon.

7. Zo skúšky bude vytvorený zvukový záznam, ktorý bude uchovaný ešte 3 mesiace po skončení krízy na študijnom oddelení FMU AU a v prípade záujmu bude na požiadanie a so súhlasom dekana sprístupnený verejnosti.

8. Každému členovi komisie a študentovi bude jednotlivo na meno zaslaný materiál s názvom „Oboznámenie dotknutej osoby“. Dotknutá osoba preukázateľne potvrdí ústne jeho prijatie a oboznámenie sa s ním hneď na začiatku ŠS.

9. Objektivita voľby otázok bude zabezpečená nasledovne: otázky na skúšku budú vložené náhodne do obálok – študent si zvolí ľubovoľné číslo obálky – skúšajúci z nej transparentne vyberie otázku – znenie otázky prečíta študentovi a členom komisie. Tézy k štátnym skúškam dostali študenti od PhDr. M. Glockovej.

10. Notový materiál na analýzu skladby odošle každý študent vopred všetkým členom komisie prostredníctvom e-mailu.

11. Všetky materiály predpísané na vykonanie ŠZS pripraví študijná refe-

rentka Alena Strmeňová a oboznámi s nimi členov komisie.

12. Zápis do AIS2 zabezpečí študijná referentka vypísaním štátnicového protokolu.

Priebeh ŠZS:

- a) Predseda komisie predstaví študenta.
- b) Poradie predmetov si vyberá študent sám.
- c) Zvolí si číslo obálky, skúšajúci z nej vybere otázku a bez času na prípravu odpovedá.
- d) Bez prestávky sa realizuje rovnakým spôsobom druhý predmet.
- e) Študent bude po zodpovedaní otázky teoretickej časti štátnic dočasne odhlásený z on-line komunikácie.
- f) Komisia sa poradí a dohodne – zvukové nahrávanie bude vypnuté.
- g) Predseda komisie sa telefonicky, alebo cez google meet spojí so študijnou referentkou, oznámi jej hodnotenie ŠS a požiada ju, aby vyzvala študenta na opätovné pripojenie.
- h) Študent sa pripojí a predseda komisie mu oznámi hodnotenie.

COROMA KONCERT

Tak trochu nevšedný online koncert Maťa Arendárika&Roba Ragana ste mali možnosť sledovať 20. mája. Bez publika to nie je ono, takže sa stačilo len pripojiť a vytvoriť publikum. Vysielanie koncertu bolo možné podporiť ľubovoľnou sumou na príslušnom linku.

Foto: internet - aku.sk

MIMORIADNE PODMIENKY, MIMORIADNE OPATRENIA

FVU AU: Vzhľadom k vzniknutej situácii so šírením epidémie a k nepredvídateľnému vývoju pre najbližšie obdobie vypracovalo vedenie FVU v apríli manuál k ukončeniu semestra. Všetky predmety, ktoré sa dali ukončiť dištančnou metódou, bolo potrebné ukončiť podľa doteraz platného harmonogramu. Bolo preto nevyhnutné modifikovať spôsob ukončenia jednotlivých predmetov.

Dôležité termíny:

koniec vyučovania v LS 30. apríla 2020, začiatok skúškového obdobia v LS 4. mája 2020. Študijné oddelenie pripravilo zoznam predmetov s menami vyučujúcich za jednotlivé katedry pre všetky stupne štúdiá, ktoré sa od 1. apríla 2020 distribuovali vedúcim katedier. Vedúci katedier ich následne rozoslali vyučujúcim. Každý pedagóg k svojmu predmetu stručne uviedol: 1. formu ukončenia predmetu (napr.: vyhodnotenie súboru prác zaslaných online, vypracovanie seminárnej práce, online skúšanie, opakovaný zápis predmetu v ďalšom akademickom roku a podobne), 2. formu/rozsah v akej budú semestrálne práce vyžadované (napr.: fotodokumentácia realizovaných prác s popisom, PDF portfólio, video, zvukový záznam, power-point prezentácia, esej a iné (treba špecifikovať)). Vyplnené ich vrátili vedúcim katedier a tí ich potom zaslali prodekanovi pre štúdium FVU do 13. apríla 2020, ktorý ich skompletizoval. Tie boli zasielané študentom a zverejnené v systéme AIS. Podrobne špecifikované požiadavky na ukončenie predmetu na konci semestra posielal pedagóg priamo študentom

(v dostatočnom predstihu). Zrušilo sa katedrové a fakultné hodnotenie semestrálnych prác (PRIESKUM a predPRIESKUM) a aj Deň otvorených dverí pre verejnosť. Ateliéry sa vyhodnotili dištančnou formou v termíne stanoveným harmonogramom v týždni od 4. do 11. mája 2020 (opravný termín od 19. júna 2020). Ateliér vyhodnotí a do AISu zapíše individuálne vedúci ateliéru najneskôr do 28. auguste 2020. Vedúci ateliéru študentom zaslal podmienky, za akých ich bude hodnotiť: určila sa rozsah a forma semestrálnych prác, akú majú študenti odovzdať (fotodokumentácia, PDF portfólio, video, power-point prezentácia, esej a podobne). Hodnotené práce (obrázky, texty, videá ...), ktoré poslali študenti na hodnotenie, musia byť vyučujúcim archivované (napálené na CD/DVD ...) a odovzdané začiatkom budúceho semestra vedúcemu katedry, spolu s hodnotiacimi správami za Ateliér. Kresba a odborné predmety sa vyhodnotili dištančnou formou. Každý pedagóg určil rozsah a formu odovzdania zadaní v určenom časovom intervale: od 11. do 25. mája 2020 (v riadnom termíne). Bolo potrebné, aby výstupy študentov boli odovzdané elektronicky v priebehu týchto dvoch týždňov. Hodnotené práce (obrázky, texty, videá ...), ktoré poslali študenti na hodnotenie, musia byť vyučujúcim archivované, aby mohol kedykoľvek preukázať čo hodnotil. V prípade teoretických predmetov pedagógovia určili dištančnú formu ukončenia predmetu (všetky stupne). Predmet bolo možné ukončiť: seminárnou prácou, online vyskú-

šaním alebo inými spôsobmi, ktoré pedagógovia KTDU určili. Zo strany pedagóga mohla nastať aj aktualizácia obsahu predmetu a literatúry tak, aby príprava na skúšku bola študentom jasná a zrozumiteľná. Odporúčalo sa opravné termíny nepresúvať až na august.

Vedúci katedier kontaktovali externistov, aby aktualizovali dištančný spôsob ukončenia predmetu. Vedúci katedry musel informovať študijné oddelenie o externistovi, ktorý nereagoval na výzvu.

Školitelia v doktorandskom stupni štúdiá mohli prehodnotiť a umožniť zmeny v študijných plánoch doktorandov. Školitelia mali konzultovať s doktorandami dištančne a hodnotenie zapísať do 28. augusta 2020, vrátane odovzdania ročného hodnotenia. Študenti, ktorí sa rozhodli prerušiť mobilitu, sa vrátili späť na katedry a do ateliérov. Bolo na zväžení vedúceho ateliéru, či bude so študentom pokračovať v zadaníach z hosťujúcej školy alebo mu pripraví nové zadanie. So zahraničnými študentmi, ktorí zostali na Slovensku, bolo treba naďalej komunikovať a konzultovať dištančne (rovnako ako so slovenskými študentmi). Študenti, ktorí sa vrátili domov, mali možnosť pokračovať v štúdiu dištančnou formou.

Čo sa týka harmonogramu štátnych záverečných skúšok (opravný termín), obhajob bakalárskych, diplomových a dizertačných prác a prijímacích pohovorov, ten sa aktualizoval neskôr podľa vývoja situácie (pravdepodobný termín jún alebo august). Predbežne bol určený termín odovzdania bakalárskych a diplomových prác na

20. mája 2020. Z tohto dôvodu musia byť v mesiaci august všetci pedagógovia fakulty plne k dispozícii fakulte (treba na to myslieť pri plánovaní letnej dovolenky).

FDU AU: Termíny odovzdania záverečných prác všetkých študijných programov Bc., Mgr. art. ArtD. sa posunuli z pôvodných termínov. Termín odovzdania záverečných prác bol stanovený na 25.05.2020. Práce sa odovzdávali len v elektronickej podobe. Štátne záverečné skúšky (Bc., Mgr. art., ArtD.): Termín uskutočnenia štátnych záverečných skúšok sa upravoval po usmernení vedúcimi katedier, ktorí vyhodnotia úroveň prípravenosti študentov na základe dištančnej formy výučby a taktiež v závislosti od vývoja situácie v súvislosti so šírením nového koronavírusu COVID-19 a na základe usmernení MŠVVaŠ SR a rektora AU BB. Zmeny v harmonograme štúdia boli upravené tak, aby reagovali na rozbehnuté procesy. Termíny boli aktualizované podľa vývoja situácie na Slovensku a odporúčaní MŠVVaŠ SR a rektora Akadémie umení BB.

FMU AU: Podľa oznamu o ukončení predmetov v letnom semestri 2019/2020 zo 16. 4. 2020 predmety vo všetkých ročníkoch Bc. a Mgr. štúdia bez štátnej záverečnej skúšky ukončia príslušní pedagógovia konkrétneho predmetu individuálne na základe požiadaviek oznámených študentom. Štátne záverečné skúšky Bc. a Mgr. štúdium sa realizovali dištančnou formou. Termíny: do 27. apríla 2020 – korepetítori dali k dispozícii študentom zvukové nahrávky klavírného sprievodu skladieb (skladby určil pedagóg hlavného predmetu po dohovore s korepetítorom), do 27. apríla 2020 – študenti odovzdali písomné záverečné práce online, do 15. mája 2020 – študenti zaslali link na kompletnú nahrávku výkonu vedúcemu príslušnej katedry. Vedúci dal nahrávky k dispozícii oponentom. Do 26. mája 2020 – oponenti vypracovali v skrátanom termíne posudky. Po schválení pedagóga mohol byť výkon (alebo jeho časť) nahradený relevantným verejným umeleckým výstupom doloženým video-nahrávkou. Návrh na organizáciu ŠZS z Dejín hudby

a Teórie hudby pripravili PhDr. Mária Glocková, PhD. a doc. Mgr. art. Mária Strenáčiková, CSc.

Doktorandské štúdium –
a) dizertačná skúška: umelecké výkony musia byť zrealizované do 15. augusta 2020, - nahraté DVD + program poslať e-mailom na e.brezanska@aku.sk - ktorá prepošle DVD oponentom, aby vypracovali posudok. Dizertačná skúška sa uskutoční 26. augusta 2020.
b) Obhajoba dizertačnej práce: - umelecké výkony uskutočniť do 15. augusta 2020, - nahraté DVD + program poslať e-mailom na e.brezanska@aku.sk - ktorá prepošle DVD oponentom za účelom vypracovania posudkov. Obhajoba dizertačnej práce a umeleckého výkonu sa uskutoční 25. augusta 2020.

UKONČENIE UBYTOVANIA V ŠDAU

Na základe vývoja situácie ohľadne šírenia nákazy COVID-19 sa vedenie Akadémie umení v Banskej Bystrici rozhodlo, že výučba v letnom semestri sa ukončí dištančnou formou. V tejto súvislosti vedenie vyzvalo študentov, aby ukončili svoje ubytovanie v študentskom domove a postupovali podľa pokynov a stanoveného harmonogramu. Ubytovanie bolo nevyhnutné ukončiť najneskôr do 30. 4. 2020. Alikvotná časť uhradeného poplatku za ubytovanie bola študentom vrátená po ukončení ubytovania na základe ich žiadosti, v ktorej bolo potrebné uviesť číslo účtu, na ktorý sa finančné prostriedky poukázali.

ČO PLATILLO PRE ŠTUDENTOV - PENDLEROV

Pre študentov – pendlerov bola závažná informácia zo začiatku mája t. r. Povinná štátna karanténa sa pri návrate na SR nevzťahovala na osoby, ktoré majú prechodný alebo trvalý pobyt v SR a sú uchádzačmi o štúdium, žiaci alebo študenti materskej, základnej strednej, resp. vysokej školy v Českej republike, Poľskej republike, Maďarsku alebo Rakúskej republike a sú držiteľmi potvrdenia o takejto skutočnosti (napr. potvrdenie o návšteve školy, pozvánka na prijímacie skúšky, záverečné skúšky alebo zápis). Uvedené sa vzťahovalo aj na jednu sprevádzajúcu osobu.

Povolil sa vstup na územie SR bez povinnosti vykonania povinnej štátnej karantény osobám vstupujúcim na územie SR za účelom vykonania prijímacích skúšok, záverečných skúšok, iných skúšok, alebo zápisu

do škôl na území Slovenskej republiky, alebo vypratania osobných vecí z internátov, alebo iných ubytovacích zariadení a majú potvrdenie o tejto skutočnosti (napr. potvrdenie o návšteve školy, pozvánka na prijímací/záverečné skúšky/zápis). Uvedené sa vzťahovalo aj na jednu sprevádzajúcu osobu. Tieto osoby boli povinné pri vstupe na územie Slovenskej republiky odovzdať výsledok negatívneho testu (potvrdenie o negativite testu) RT-PCR na ochorenie COVID-19 nie starší ako 96 hodín. Osoby uvedené vyššie nežiadali o osobitnú výnimku Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR.

(in)

PREDLŽENIE PRERUŠENIA PREZENČNEJ VÝUČBY

Vzhľadom na vývoj aktuálnej situácie v súvislosti so šírením nového koronavírusu COVID-19 a na základe usmernení MŠVVaŠ SR a rektora AU BB sa predžilo prerušenie prezenčnej výučby až do odvolania.

Budovy jednotlivých fakúlt školy boli pre študentov a pedagógov naďalej zatvorené.

Vedenie školy požiadalo všetkých zamestnancov zapojených do vzdelávacieho procesu, aby študentom poskytovali všetky potrebné in-

formácie a podklady, aby sa mohli počas prerušenia prezenčnej výučby venovať samoštúdiu. Tiež pedagógov, aby zvolili vhodnú dištančnú metódu vyučovania. Týmto opatreniami chcelo eliminovať dopad mimoriadnej situácie na proces výučby.

V platnosti zostalo aj rušenie všetkých zasadnutí samosprávnych akademických orgánov, ako sú vedecké rady či akademické senáty a všetky hromadné podujatia v priestoroch univerzity. Študentom odporučilo

sledovať svoje univerzitné e-mailové schránky, webovú stránku AU a webové stránky fakúlt AU BB.

Všetky nariadenia rektora AU BB zostali v platnosti do odvolania mimoriadnej situácie. Vedenie Akadémie umení pozorne monitorovalo aktuálnu situáciu v SR a následne reagovalo na všetky odporúčania ministerstiev SR. V týchto dňoch sme si všetci želali jedno spoločné: zdravie a zvládnutie mimoriadnej situácie s minimálnymi dopadmi na ľudské zdravie.

NOVÉ TVÁRE VO VEDENÍ FAKÚLT

Vedenia fakúlt našej školy prešli prednedačným výraznou obmenou. A tak nebude od veci, keď si pripomenieme, kto v nich figuruje.

FDU AU:

Dekan:

doc. PhDr. PaedDr. Karol Orban, PhD.

Prodekanka pre vedu, výskum a medzinárodné vzťahy:

Mgr. art. Barbora Špániková, ArtD.

Prodekanka pre vzdelávaciu činnosť:

PhDr. Silvia Kováčiková, ArtD.

Prodekan pre technológie a rozvoj fakulty:

Mgr. art. Ivan Kršiak, ArtD.

Tajomníčka fakulty:

Ing. Jana Králiková

FMU AU:

Dekan:

prof. PaedDr. MgA. et Mgr. Vojtech Didi

Prodekanka pre umeleckú činnosť a medzinárodné vzťahy:

doc. Mgr. art. Eva Varhaníková, ArtD.

Prodekanka pre vzdelávaciu činnosť, akreditáciu a rozvoj:

doc. Mgr. art. Mária Strenáčiková, CSc.

Prodekan pre vedecko-výskumnú, publikačnú a edičnú činnosť:

Mgr. art. Andrej Sontág, ArtD.

Tajomníčka:

Ing. Mária Tužinská

FVU AU:

Dekan:

doc. Igor Benca, akad. mal.

Prodekan pre štúdium:

doc. Milan Hnat, ArtD. akad. mal.

Prodekan pre UVČaMV:

Mgr. art. Filip Jurkovič, ArtD.

Tajomníčka fakulty:

Mgr. Eliška Urbanová

GALÉRIA V PASCI, ČLOVEK V KARANTÉNE 2020

Názov: Galéria v pasci, Človek v karanténe. Autor: Peter Valiska-Timečko. Miesto: Galéria Koniareň – priestor pre súčasné umenie, Trebišov. Vernisáž: živé vysielanie. Trvanie výstavy: 6. 5. – 16. 5. 2020. Vstup: Len individuálne, po ukončení mimoriadnej situácie k dispozícii aj verejne.

V čase pandémie, v domácom prostredí

Výstava prezentuje najnovší cyklus akčných grafík Petra Valisku-Timečka realizovaných počas domácej karantény pomocou robotického vysávača. Nová séria obrazov pod názvom Home office (stopy – vrstvy – sedimenty) vznikla v čase pandémie vírusom Covid19 v domácom prostredí 3 – izbového bytu a nadväzuje na doterajší autorský program akčnej grafiky (Matrica ako ring spoločne so S. Piatrikom od roku 2013, projekt Choreo-grafika od roku 2016). Autor sa programovo venuje akčným, alternatívnym a experimentálnym formám v oblasti grafiky a participatívnym projektom od roku 2013. V roku 2014 ukončil doktorandské štúdium s témou dizertačnej práce Stopy vrstvy sedimenty (sociálne pasce) na Akadémii umení v Banskej Bystrici v ateliéri

doc. Igora Bencu, akad. mal. Pôdorys a podlaha bytu znamená pomyselnú maticu, zároveň vymedzený priestor, pascu alebo aj karanténu, v ktorej sa ocitli viacerí z nás. Galéria bola uzavretá a verejnosti neprístupná, preto autor na výstave realizoval živé vysielanie a live performanciu cez facebookovú stránku galérie Koniareň a prezentoval vznik akčnej grafiky priamo v priestoroch galérie. Svoj domov implementoval do prostredia galérie resp. galériu zmenil na svoj domov. Na plátno v tvare pôdorysu (v zmenšenej mierke) svojho bytu umiestnené na podlahe v galérii vytvára pomocou robotického vysávača grafické stopy a akčné obrazy. Týmto dielom - ako aj ďalšími - nadväzuje autor na akčné a intermediálne presahy v slovenskej grafike 60. a 70. rokov 20. stor. v novom jazyku a aktuálnych témach. Valiskove diela a akcie sú rámcované

pojмами ako grafické či vizuálne stopy vrstvy sedimenty a sociálne pasce. Po ukončení live vysielania a dokončení akčnej grafiky autor plátno postríhal na jednotlivé časti tak, aby vznikli obrazy - formáty jednotlivých izieb svojho bytu, ktoré vo výsledku boli napnuté na rámy. Celková inštalácia pôsobila ako skladačka svojho domova. Ostatné grafické práce zastúpené na výstave znázorňovali geometrické kruhové línie, ktoré vznikali v období 14-dňovej karantény robotickým vysávačom a kaligrafickými fixkami na plátno i papier. Robot pohybujúci sa vo vymedzenom ohraničenom priestore autorovho bytu odkazuje na priestorové obmedzenie a zaznamenáva stopy v podobe „bludných začarovaných“ kruhov. Domov sa stáva akousi pascou a zároveň útočiskom, kde sa odohráva akcia.

NÚDZOVÝ STAV V GALÉRII UMEĽKA

Galéria Umeľka v Bratislave sa stala 17. 3. – 28. 4. t. r. dejiskom výstavy Igora Bencu a Patrika Ševčíka Núdzový stav. Jej kurátorom bol Róbert Makar.

Výstava predstavila tvorbu dvoch významných stredoeurópskych grafikov z prierezového hľadiska aktuálnych osobných tendencií v porovnaní z ustálenými cyklami rozmerných realizácií. Ďalším významným myšlienkovým „pojidlom“ (termín často používaný vo výtvarnom umení) je fakt, že autori používajú výtvarné námety a výtvarné prostriedky ako vizuálnu reprezentáciu. Reprezentáciu v zmysle foucaultovského filozofic-

kého odkazu. Reprezentáciu vizuálnych námetov, ktoré sa po vnútornej výtvarnej analýze ocitnú vo svojej vyabstrahovanej podobe a sú všeobecné, predpokladateľné, komunikatívne a koncentrujú všetky významy do jedného reprezentatívneho námetu – posolstva. Výstava Núdzový stav reagovala na aktuálne udalosti a stav spoločnosti. Šírenie koronavírusu spôsobuje kolaps v podnikoch, ale aj v kultúrnych inštitúciách a galériách...

Po dvoch samostatných v časovom slede po sebe idúcich výstavách sa autori Igor Benca a Patrik Ševčík v kurátorskej koncepcii Róberta Makara rozhodli o vytvorenie spoločnej výstavy. Táto výstava mala jedno špecifikum, a to, že ju bolo možné vidieť iba vo forme fotografií na internete. Slovné spojenie Núdzový stav tak dostáva naplnenie, keď nie je možné galériu navštíviť a výstavu reálne vidieť.

Záber z výstavy s obrazmi Igora Bencu